

TILINPÄÄTÖS
Käyttösuunnitelma 2019 –
TOTEUTUMA 31.12.2019

Hyvinvointilautakunta 25.2.2020

PALVELUALUE: Hyvinvointipalvelut

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 31.12.
Palveluiden valinnanvapauden lisääminen palvelusetelin avulla	Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen kotipalveluihin, vammaisten palveluasumiseen ja henkilökohtaiseen apuun.	Lautakunnan päätös Palvelusetelien lkm	Toteutui: Hltk 29.1.2019, 27.8.2019 107 kpl
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Selvitetään väestön terveys ikäryhmittäin 3. sektorin kanssa tehtävä yhteistyö	raportointi	kesken Järjestöfoorumi pidettiin 1.10.
Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennuksen suunnittelu ja toteuttaminen	Osallistava ja moniammatillinen suunnittelu	Toteutuminen	Toteutui
Ikäpoliittinen ohjelma	Laaditaan suunnitelma yhteistyössä eri tahojen kanssa ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi	KV:n päätös	KV 16.12.2019
Työllistymisen edistäminen ja työvoiman saatavuuden parantaminen	Lapin kasvupalvelupilotti Työllisyydenhoidon, elinkeinoelämän ja yritysyritysten tiivistäminen	Kunnan työmarkkinatukimaksujen pienentyminen Työllisyysasteen kasvu	Kasvupalvelupilotin kautta tarjottu apua yrityksille mm. rekrytointiin Tietoa ei saatavilla

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT31.12	TS 2020	TS 2021
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	223	220	240	216	235	230
Säännöllistä kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa saavat asiakkaat	315	366	380	436	400	420
Kehitysvammaisten palveluasumisen päivät	20113	19332	19600	18517	19000	19000
Lastensuojeluasiakkaat	70	61	60	64	55	55
Työmarkkinatukimaksut €	497 988	432 513	327 200	506 505	390 000	250 000

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestörakenne on painottunut ikäihmisiin ja ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Syntyvyys on alhaista kuolleisuuteen verrattuna. Työttömyys on vähentynyt ja biosellutehtaan investointipäätöstä odotetaan. Kaupungin taloustilanne asettaa haasteita palvelutuotannolle. Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan uudistumisen aikataulu on epävarma. Valmistelutyö jatkuu mm. maakunnan yhteisten toimintatapojen suunnittelulla ja käyttöönottolla, palveluiden painopisteiden muutoksilla sekä varmistamalla paikkakunnan hyvät palvelut jatkossakin.

Hyvinvointikeskus Lapponian toimintoja kehitetään edelleen tavoitteena monialainen hyvinvointikeskus, joka palvelee laaja-alaisesti kaupunkilaisia ja muita palveluiden tarvitsijoita. Toimintojen kehittämisessä painopisteenä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut. SOTE- uudistuksen lykkääntymisestä huolimatta organisaation rakenne olisi perusteltua muuttaa hyvissä ajoin vastaamaan sote- palveluita ja kaupungin omaa toimintaa. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen jää kaupungin vastuulle, joka tulee valmistella ja konkretisoida laajasti.

Toteutuma 31.12.

Kaupungin asukasmäärä väheni n. 90 hengellä vuoden aikana. Edellisenä vuonna vähennys oli 164. Syntyneiden lasten määrä nousi 42 lapseen. Tulomuutto oli jokseenkin samalla tasolla vuoden 2018 nähden ja lähtömuutto pieneni jonkin verran. Ikäihmisten suhteellinen osuus väestöstä kasvaa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 14,0. Edellisen vuoden joulukuussa se oli 14,8 %. Valtakunnallisen sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuminen lykkääntyi.

Lapponian palveluja kehitettiin mm. asiakkaiden palautteiden säännöllisellä keräämisellä ja analysoinnilla eri yksiköissä. Sisäistä tiedottamista toteutettiin kuukausikirjeellä henkilökunnalle. Myös paikallisessa lehdessä tiedotettiin toiminnasta ja muutoksista. Palvelusetelin käyttöä laajennettiin vuoden aikana. Toimintoja kehitettiin painopisteiden mukaisesti. Organisaatorakennetta ei muutettu. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen on edelleen hyvinvointipalvelujen vastuulla. Talouden tervehdyttämishjelman laatiminen aloitettiin kesän aikana yhteistyössä konsulttiyhtiö Perlaconin kanssa.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Hyvinvointipalvelut vastaa omalta osaltaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Terveyden, hyvinvoinnin ja myös turvallisuuden edistämisen koordinoinnista päätetään ja työ aloitetaan suunnitellusti. Palvelualueen toimintaa kehitetään laajan hyvinvointikertomuksen perusteella. Ennaltaehkäisevässä työssä korostuvat sivistyspalvelut, jotka jäävät kaupungin omaksi toiminnaksi jatkossa.

Palvelutarpeen muutoksiin reagoidaan ennakoivasti. Tavoitteena on edelleen pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien aktivointi ja työmarkkina-aseman parantaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen. Laitoshoitopaikkoja vähennetään ja resursseja kohdennetaan kotiin annettaviin palveluihin. Ulkopuolisten toimijoiden palveluita hyödynnetään mm. palvelusetelijärjestelmän avulla.

Palveluiden laatua arvioidaan säännöllisesti ja keskeiset tulokset julkistetaan. Palvelualueen sisäistä ja ulkoista viestintää tehostetaan. NHGn avulla selvitetään talven aikana kehittämistoimenpiteitä, joilla on toiminnan laatua parantavia ja säästövaikutuksia. Tavoitteena on analysoida ali- ja ylliresursointia, ennaltaehkäisevän työn vaikutuksia, palvelujen tasoa ja riittävyyttä sekä muiden kuntien hyviä käytäntöjä. Työskentelyssä käytetään myös eri kuntien vertailutietoa. Loppuvuoden kehittämiskeskustelujen kohteena ovat vammaispalvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut, työllistämispalvelut, kotihoito ja kotisairaanhoido sekä lasten ja perheiden moniammatilliset palvelut. Kehittämiskeskusteluja jatketaan kevään aikana ja niiden päivien teemat päätetään myöhemmin. NHGn laatimien raporttien perusteella tehdään tarvittavat päätökset toiminnan kehittämiseksi.

Toteutuma 31.12.

Terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisen yhteyshenkilö on sovittu. Tarpeellista on vielä valmistella kaupunkitasoinen tulevaisuuden vastuurakenne. Aikaisemman sote-uudistuksen toteutumisen seurauksena se olisi jäänyt jäljelle jäävälle kuntaorganisaatiolle.

Työmarkkinatuen kuntaosuus ei pienentynyt henkilöstövajauksesta johtuen. Laitoshoitopaikkoja pyrittiin vähentämään, mutta asiakkaiden siirtäminen jatkopalveluihin ei onnistunut mm. syystä, että tehostetun asumispalvelun ja palveluasumisen paikkoja ei ollut tarpeeksi. Palvelusetelin käyttöä laajennettiin. Palveluiden laatua arvioitiin ja mm. perusopetuksen osalta tulokset käsiteltiin lautakunnassa. Viestintää toteutettiin henkilöstökirjeen ja paikallisen median avulla. Toimintoja kehitettiin konsulttien avustuksella ja muualta saatujen hyvien käytäntöjen avulla. Kesän aikana aloitettiin talouden ja toiminnan kehittäminen Perlaconin kanssa.

6. Määrärahat

Hyvinvointipalvelualue	TA+MUUTOS	TA+LTA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-52 694 540	-55 337 360	2 642 820	5,0
TULOT	5 121 880	5 022 110	99 770	-1,9
NETTOMENO	-47 572 660	-50 315 250	2 742 590	5,8

7. palvelualueen käyttösuunnitelma

Hyvinvointipalvelualue	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+LTA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 300 594	1 190 830	1 649 069	1 214 710	1 214 710	1 472 863
Maksutuotot	3 104 786	2 663 040	2 670 106	2 571 300	2 571 300	2 771 853
Tuet ja avustukset	609 112	572 330	670 534	628 430	628 430	623 558
Muut toimintatuotot	812 748	695 680	656 223	607 670	607 670	446 911
TOIMINTATUOTOT	5 827 240	5 121 880	5 645 932	5 022 110	5 022 110	5 315 186
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-25 081 241	-21 572 280	-21 672 605	-21 033 080	-21 033 080	-21 036 338
Palvelujen ostot	-20 425 086	-19 121 680	-22 035 954	-21 991 290	-21 991 290	-22 807 706
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 478 164	-1 218 630	-1 530 101	-1 400 830	-1 400 830	-1 473 029
Avustukset	-1 912 990	-3 947 770	-3 585 355	-4 157 590	-4 157 590	-4 206 974
Muut toimintakulut	-7 353 230	-6 834 180	-7 064 453	-6 754 570	-6 754 570	-6 686 265
TOIMINTAKULUT	-56 250 711	-52 694 540	-55 888 467	-55 337 360	-55 337 360	-56 210 312
TOIMINTAKA- TE/JÄÄMÄ	-50 423 471	-47 572 660	-50 242 535	-50 315 250	-50 315 250	-50 895 126

Palvelualueen ja vastuualueiden talouden toteutumaraaportti on tulostettu järjestelmästä **11.2.2020**.

Hyvinvointipalvelualue	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+LTA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12.
Johtaminen					
MENOT	-637 572	-622 270	-513 564	-641 270	-415 323
TULOT	198 010	322 270	198 776	341 270	113 382
NETTOMENO	-439 562	-300 000	-314 788	-300 000	-301 941
Varhaiskasvatuspalvelut					
MENOT	-2 800 687	-2 779 800	-3 047 793	-3 046 400	-3 054 557
TULOT	323 895	366 500	275 923	249 600	298 805
NETTOMENO	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-2 796 800	-2 755 752
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut					
MENOT	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	-6 902 830	-7 078 405
TULOT	90 819	125 090	245 875	213 250	191 694
NETTOMENO	-6 619 725	-6 750 000	-6 547 439	-6 689 580	-6 886 711
Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut					
MENOT	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	-4 074 230	-3 875 832
TULOT	607 161	713 150	672 979	697 690	694 933
NETTOMENO	-3 324 421	-3 157 250	-3 175 861	-3 376 540	-3 180 899

Perhepalvelut					
MENOT	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-1 908 210	-2 130 231
TULOT	253 879	155 000	300 034	142 000	282 937
NETTOMENO	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-1 766 210	-1 847 294
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut					
MENOT	-20 082 215	-19 659 200	-21 443 024	-21 825 490	-22 583 248
TULOT	1 681 797	1 845 500	2 062 199	1 878 700	2 046 710
NETTOMENO	-18 400 418	-17 813 700	-19 380 825	-19 946 790	-20 536 538
Aikuisten psykososiaaliset palvelut					
MENOT	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-2 992 200	-2 997 698
TULOT	269 660	201 000	361 707	258 700	252 413
NETTOMENO	-3 000 656	-2 784 350	-2 879 326	-2 733 500	-2 745 286
Vammaisten palvelut					
MENOT	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-4 378 870	-4 387 949
TULOT	492 350	448 210	480 139	394 500	361 420
NETTOMENO	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-3 984 370	-4 026 529
Ikäihmisten palvelut					
MENOT	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	-9 567 860	-9 687 068
TULOT	1 909 668	945 160	1 048 300	846 400	1 072 893
NETTOMENO	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	-8 721 460	-8 614 175
PALVELUALUE YHTEENSÄ					
MENOT	-56 250 711	-52 694 540	-55 888 467	-55 337 360	-56 210 312
TULOT	5 827 240	5 121 880	5 645 932	5 022 110	5 315 186
NETTOMENO	-50 423 471	-47 572 660	-50 242 535	-50 315 250	-50 895 126

Palvelualueen ja vastualueiden talouden toteutumaraaportti on tulostettu järjestelmästä **11.2.2020**.

VASTUUALUE: Varhaiskasvatuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatus on tärkeä osa lapsen kasvua ja oppimista ja luo perustan elinikäiselle oppimiselle. Varhaiskasvatustoimintaa säätelevät normipohjaiset määräykset, joita ovat varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä varhaiskasvatuslaki- ja asetus.

Varhaiskasvatusta järjestetään Kallaan, Särkelän, Jyväskylänpuiston ja Metsämiehentien päiväkodeissa.

Esiopetus on perusopetuslain mukaisesti kuusivuotiaille tarjottavaa maksutonta opetusta. Tavoitteena on edistää lapsen kasvu- ja oppimisedellytyksiä yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Esiopetusta järjestetään Kallaan, Särkelän ja Jyväskylänpuiston päiväkodeissa. Särkelän päiväkodin esiopetustilat ovat Särkelän koululla ja Jyväskylänpuiston päiväkodin esiopetustilat väliaikaisissa tiloissa Kuumaniemenkatu 2:ssa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista oppilaille suunnattua toimintaa, jonka tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Toimintaa järjestetään aamupäivä -toimintana Särkelän ja Jyväskylänpuiston päiväkodeissa ja Isokylän koululla sekä iltapäivätoimintana Hillatien, Särkelän ja Isokylän kouluilla.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT 31.12
Hyvin toimiva ja laadukas varhaiskasvatus kaikissa toimintaympäristöissä.	Vuorohoitoryhmän eri-ikäisten ja eriaikoina hoidossa olevien lasten tarpeisiin vastaaminen laadukkaalla kasvatuksella ja opetuksella. Pedagogiikka näkyväksi -kehittämisteeman mukainen toiminta päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen laadun arviointimenetelmien laatiminen.	Ryhmän toiminnalle on laadittu päivä – ja viikkokohtaiset suunnitelmat, joiden mukaan toimintaa on toteutettu. Sovitut suunnitelmat ovat toteutuneet aikataulussa. Arviointimenetelmät on laadittu.	Päivä- ja viikkokohtaiset suunnitelmat ovat käytössä. Sovitut suunnitelmat ovat pääosin toteutuneet. Aikataulussa oli jonkin verran vaihtuvuutta eri päiväkotien kesken. Paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjatut arviointimenetelmät ovat käytössä. Laadun arvioinnin perusteita ja paikallisia

			käytänteitä on alettu laatimaan Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) ohjeistuksen mukaisesti.
Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennuksen suunnittelu ja toteuttaminen.	Lapsiryhmien toiminnan suunnittelu koskien päiväkodin kaikkia tiloja. Henkilöstöresurssin suunnittelu. Henkilöstön osallistuminen suunnitteluun. Huoltajien osallistuminen suunnitteluun. Lasten osallistuminen suunnitteluun.	Tilat on suunniteltu vastaamaan lapsiryhmien erilaisia tarpeita. Mitoituksen mukainen henkilöstö lapsiryhmissä. Toteutui/ ei toteutunut Toteutui/ ei toteutunut Toteutui/ ei toteutunut	Tilojen suunnittelussa on huomioitu lapsiryhmien erilaiset tarpeet. (vuorohoito, ikärakenne). Henkilöstön sijoittumisesta lapsiryhmiin on tehty alustava suunnitelma. Toteutui Toteutui Toteutui
Kehittävä, oppimista edistävä ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö.	Kiusaamisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. PIKI- toimintamallin käyttöön ottaminen päiväkodeissa. Toimintamallin avulla tunnistetaan ja ehkäistään kiusaamista kotona ja varhaiskasvatuksen ryhmissä. Neuropsykiatristen (Nepsy) menetelmien käyttäminen. Päiväkotien Nepsy-valmentajien ohjaus ja tuki henkilöstölle. Henkilöstön kouluttaminen Lapset puheeksi – menetelmään ja menetelmän käyttöönottamisen tehostaminen.	Suunnitelmat on laadittu ja ne ovat käytössä. Toimintamalli on otettu käyttöön. Menetelmät ovat käytössä. Toteutuneet koulutukset. Menetelmä on käytössä sovitusti. Toteutuneet koulutukset ja työpajatyöskentelyt.	Suunnitelmat ovat käytössä. Toimintamalli on käytössä. Menetelmä on käytössä ja Nepsy- valmentajien ohjausta ja tukea varten on tehty suunnitelma, jota toteutetaan. Koulutus ja työpajatyöskentely ovat alkaneet marraskuussa.

	Henkilöstön tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen vahvistaminen lasten ohjaamisessa ja oppimisessa koulutusten ja työpaja-työskentelyjen kautta.	Henkilöstö käyttää tieto- ja viestintäteknologisen osaamista.	Toteutui
Toimiva työyhteisö ja yhteisöllinen toimintakulttuuri.	Tiimityötaitojen kehittäminen työyhteisövalmennuksella ja koulutuksilla. Pedagogisen toiminnan johtaminen päiväkodeissa.	Toimivat tiimit. Toteutuneet koulutukset ja valmennukset. Pedagogille johtamiselle luodut rakenteet ovat käytössä.	Eivät toteutuneet. Vastuualueen koulutusmäärärahoja kohdennettiin Nepsy-valmentajien koulutukseen. Toteutui

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT31.12	TS 2020	TS 2021
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	223	220	240	216	235	230
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	48	42	54	52	42	40
Aamu - ja iltapäivätoiminnassa olevien lasten määrä	31	31	30	24	40	35

*kesäaikana ei ole aamu- ja iltapäivätoimintaa/esiopetusta

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Jyväskylänpuiston päiväkodissa on laajennuksen myötä seitsemän (7) lapsiryhmää. Suunnittelu varhaiskasvatuspalvelujen tarpeeseen vastaamisesta aloitetaan v.2019 aikana. Suunnitelmassa tarkastellaan varhaiskasvatuspaikkojen tarvetta koko kaupungin alueella.

Vuorohoidon tarve on lisääntynyt ja tarve tulee pysymään samanlaisena tai jopa kasvamaan v.2019 aikana. Tarpeeseen vastaamisessa ja laadun varmistamisessa pyritään löytämään käytäntöjä, joilla pystytään vastaamaan ryhmän eri-ikäisten lasten tarpeisiin laadukkaalla kasvatuksella ja opetuksella.

Päiväkotien lähiesiamestytöihin tulee muutoksia, kun Jyväskylänpuiston päiväkodissa aloittaa päiväkodin johtaja. Tehtävässä painottuu varhaiskasvatuslain mukaisesti päiväkodin pedagogisen osaamisen johtaminen ja suunnittelu.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta päivitetään paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma, joka on otettava käyttöön 1.8.2019. Toiminta järjestetään suunnitelmien mukaisesti.

Toteutuma 31.12.

Jyväskylänpuiston laajennuksen myötä on tehty suunnitelma varhaiskasvatuspaikkojen tarpeesta koko kaupungin alueella. Suunnitelmassa tarkastellaan Särkikankaan alueen tarvetta ensisijaisesti

Metsämiehentie päiväkodin osalta sekä Kallaan alueen tarvetta kunnallisena toimintana jatkossa.

Vuorohoidon laadun vastaamiseen ja varmistamiseen on tehty päivä- ja viikkokohtaiset pedagogiset suunnitelmat, joissa on huomioitu ryhmän eri-ikäiset lapset ja vuorohoidon ominaispiirteet. Näitä ovat muun muassa laadukkaan ja suunnitellun varhaiskasvatuksen tarjoaminen lapsille myös iltaisin ja viikonloppuisin. Henkilökuntaa on osallistunut vuorohoitoa käsitteleviin koulutuksiin.

Jyväskylänpuiston päiväkodin johtajan tehtäväkuvauksessa on määritelty päiväkodin pedagogisen osaamisen johtaminen ja suunnittelu.

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt 25.6.2019 kokouksessaan paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman. Suunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2019.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennuksen suunnittelu ja toteuttaminen.

Kehittävä, oppimista edistävä ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö.

Henkilöstön tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen vahvistaminen lasten ohjaamisessa ja oppimisessa.

Toteutuma 31.12.

Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennus on edennyt suunnitelman mukaisesti.

Kehittävää, oppimista edistävää ja turvallista kasvu- ja oppimisympäristöä on tuettu ja kehitetty erilaisilla suunnitelmilla, päiväkotien pedagogisilla kehittämiskohteilla sekä henkilöstön koulutuksilla. Henkilöstökysely tehtiin marraskuussa 2019 ja sen pohjalta laaditaan tarkemmat yksikkökohtaiset kehittämiskohteet. Kehittäminen kohdentuu kyselyn perusteella pedagogiikkaan, työyhteisön toimivuuteen ja hyvinvointiin sekä tiedonkulkuun.

Henkilöstön tieto- ja viestintäteknologista osaamista on vahvistettu osallistumalla ”Varhaiskasvattaja verkossa”- hankkeen koulutuksiin ja työpajoihin. Hanke on toteutettu yhteistyössä Rovaniemen kaupungin varhaiskasvatuspalvelujen kanssa.

Päiväkodeissa erikseen sekä yhdessä kaikkien päiväkotien kanssa on toteutettu myös itse järjestettynä erilaisia tvt-työpajoja (tieto- ja viestintäteknikka), joissa on hankittu tietoa tvt -asioista sekä opeteltu yhdessä erilaisten lasten ohjaamiseen ja oppimiseen liittyvien sovellusten ohjelmien käyttöä.

6. Määrärahat

Varhaiskasvatuspalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-2 779 800	-3 046 400	266 600	9,6
TULOT	366 500	249 600	116 900	-31,9
NETTOMENO	-2 413 300	-2 796 800	383 500	15,9

7. Vastuualueen käyttötalous

Varhaiskasvatuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	17 961	20 000	29 568	16 000	16 000	49 786
Maksutuotot	296 235	339 000	236 078	227 000	227 000	246 322
Tuet ja avustukset	7 603	6 000	6 000	6 000	6 000	-205
Muut toimintatuotot	2 096	1 500	4 277	600	600	2 901
TOIMINTATUOTOT	323 895	366 500	275 923	249 600	249 600	298 805
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 972 252	-1 851 430	-2 145 237	-2 131 090	-2 131 090	-2 152 672
Palvelujen ostot	-191 911	-223 230	-218 995	-240 140	-240 140	-241 126
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 103	-11 280	-25 995	-9 440	-9 440	-14 697
Avustukset	-211 796	-225 000	-174 717	-180 000	-180 000	-138 839
Muut toimintakulut	-403 625	-468 860	-482 849	-485 730	-485 730	-507 223
TOIMINTAKULUT	-2 800 687	-2 779 800	-3 047 793	-3 046 400	-3 046 400	-3 054 557
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-2 796 800	-2 796 800	-2 755 752

Varhaiskasvatuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12.
Päivähoitotoimisto					
MENOT	-83 267	-67 750	-78 856	-64 020	-69 639
TULOT	7 663	6 000	9 243	6 000	364
NETTOMENO	-75 604	-61 750	-69 613	-58 020	-69 274
Kallaan päiväkot					
MENOT	-723 356	-698 220	-754 179	-679 160	-592 303
TULOT	94 770	103 000	65 384	62 100	65 214
NETTOMENO	-628 586	-595 220	-688 795	-617 060	-527 089
Jyväskylänpuiston päiväkot					
MENOT	-670 788	-606 110	-778 571	-1 003 680	-1 098 535
TULOT	92 142	103 500	106 943	91 000	136 970
NETTOMENO	-578 646	-502 610	-671 628	-912 680	-961 565
Särkelän päiväkot					
MENOT	-685 433	-711 920	-787 761	-696 980	-699 810
TULOT	88 705	97 000	59 939	59 500	63 042
NETTOMENO	-596 727	-614 920	-727 821	-637 480	-636 767
Metsämiehentien ryhmäperhepäiväkot					
MENOT	-284 852	-283 800	-335 999	-300 560	-314 081
TULOT	26 146	40 000	26 483	25 000	31 542
NETTOMENO	-258 707	-243 800	-309 516	-275 560	-282 539
Perhepäivähoito					
MENOT	-130 080	-142 000	-112 966	-77 000	-100 295

TULOT	10 013	11 000	4 746	0	0
NETTOMENO	-120 067	-131 000	-108 220	-77 000	-100 295
Ostopalvelut					
MENOT	-17 114	-45 000	-24 744	-45 000	-41 056
TULOT	4 456	6 000	3 184	6 000	1 671
NETTOMENO	-12 658	-39 000	-21 560	-39 000	-39 385
Lasten kotihoidon tuki					
MENOT	-205 796	-225 000	-174 717	-180 000	-138 839
NETTOMENO	-205 796	-225 000	-174 717	-180 000	-138 839
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä					
MENOT	-2 800 687	-2 779 800	-3 047 793	-3 046 400	-3 054 557
TULOT	323 895	366 500	275 923	249 600	298 805
NETTOMENO	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-2 796 800	-2 755 752

VASTUUALUE: Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT 31.12.
Hyvinvoiva peruskoulu ja lukio	Pyritään lisäämään kouluun kiinnittymistä ja ehkäisemään koulupudokkuutta. Aktiivinen puuttuminen poissaoloihin perusopetuksessa ja lukiossa. Kodin ja koulun aktiivinen yhteistyö. Ohjattua välituntitoimintaa peruskoulussa. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa (Askel, järjestöjen pitämä kerhotoiminta, kiekko- ja linjatoiminta.)	Saadut päättötodistukset perusopetuksessa ja lukiossa suhteessa oppilasmäärään. Poissaolohankkeen toimien toteuttaminen. Toimivat vanhempainneuvostot. Järjestetyt vanhempainillat. Kyllä/ei. Kyllä/ei.	Tukijärjestelyillä hankittu perusopetuksen päättötodistukset 4 kpl. Lukion puolella valmistumista odottaa kaksi opiskelijaa. Poissaolohanke toteutettiin loppuun suunniteltujen toimien mukaan. Jokaisella koululla toimi vanhempainneuvosto, joka kokoontuu 2-4 kertaa lukuvuodessa. Vanhempainiltoja järjestettiin jokaisella koululla 2-4 kappaletta. Ohjattu välituntitoiminta: kyllä. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa: kyllä. Tahoja: Askel, Keki, Kemijärven urheilijat, KP-55.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttaminen ja oikea-aikainen järjestäminen	Mahdollisuus ja resurssit tarpeen vaatiessa pienryhmäopetukseen siirtymiseen. Nivelvaiheiden varmistaminen: Lapsi puheeksi –keskustelujen aloittaminen sekä henkilöstön kouluttaminen menetelmään perusopetuksessa. Lisäksi opetussuunnitelman mukaisten arviointikeskustelujen toteuttaminen luokilla 2 ja 6. Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat opiskelupaikan. Toimiva moniammatillinen yhteistyö.	Kyllä/ei. Henkilöstön koulutus Lapsi puheeksi -menetelmään. Käytyjen lapsi puheeksi -keskustelujen määrä suhteessa oppilasmäärään. Arviointikeskustelujen toteutuminen. Saadut opiskelupaikat suhteessa oppilasmäärään. Oppiseen ja koulunkäyntiin saadut tarvittavat tukitoimet.	Kyllä. Ei toteutunut niin kattavasti kuin suunniteltiin. Opettajat ovat käyneet lapsi puheeksi –keskusteluja tarvittaessa. Toteutuneiden keskustelujen määrää vaikea arvioida. Arviointikeskustelut on toteutettu 2. ja 6. luokilla opetussuunnitelman mukaisesti. Peruskoulusta valmistuneet ovat ohjautuneet jatko-opintojen piiriin. Yhteistyössä edelleen tehostamisen varaa. Yhteistyötä on kuitenkin tehty ja tukea on saatu.
Opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestäminen	Hankeavustusten hakeminen ja saatujen avustusten hyödyntäminen koulutyön tukena. Henkilöstön täydennyskoulutus. Opetussuunnitelmien päivitystyön jatkaminen.	Tehtyjen hakemusten määrä. Saatujen avustusten määrä. Järjestetyt koulutukset suhteessa henkilöstön koulutussuunnitelmaan. Toteutunut päivitystyö.	Tehtyjä ja saatuja hankehakemuksia ja -avustuksia: 5. Koulutusten järjestämisessä hyödynnetty koulutussuunnitelmaa. Järjestettyjä koulutuksia: 5 kpl. Päivitystyötä on tehty vuoden 2019 aikana sekä opetussuunnitelman yleiseen osaan sekä oppiainekohtaiseen osaan.
Keskustakampuksen suunnittelu aloitetaan.	Suunnittelutyön aloittaminen koulurakennuksen osalta.	Kyllä/ei.	Kyllä.

	Henkilöstöressurssin suunnittelu.	Kyllä/ei.	Kyllä.
	Henkilöstön ottaminen mukaan suunnitteluun.	Kyllä/ei.	Kyllä.
	Oppilaiden ja opiskelijoiden mukaan ottaminen suunnitteluun.	Kyllä/ei.	Ei, mutta oppilaiden mukaan ottaminen tulee tapahtumaan myöhemmin.
	Huoltajien mukaan ottaminen suunnitteluun.	Kyllä/ei.	Kyllä. Vanhempainneuvostot ovat kommentoineet hanketta alussa.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT31.12	TS 2020	TS 2021
Perusopetuksen oppilasmäärä (sis. esiopilaat)	536	517	517	515	500	480
Lukion opiskelijamäärä + kaksoistutkintolaisten määrä.	75 + 8	67 + 13	67 + 13	62 + 13	63 + 12	60 + 10
Perusopetuksen toimintamenot/oppi- las €	11 593	11 717	11 714	11 500	11 700	11 700
Lukion toimintamenot/opiskelija €	9 651	10 217	8 704	9 060	8 700	8 700

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Keskustakampuksen suunnittelu aloitetaan: Suunnittelutyöryhmä perustetaan, oppilasmäärät 2021 alkaen lasketaan, eri koulujen oppikirjasarjoja aletaan yhtenäistää jne. Henkilöstörekrytoinneissa kiinnitetään erityistä huomiota vuoteen 2021, jolloin keskustakampus aloittaa ja henkilöstötarve mahdollisesti pienenee.

Sepänmäen koulun käytöstä (koululla pidetään Särkelän koulun käsityön tunnit) pyritään luopumaan syksystä 2019 alkaen.

Toteutuma 31.12.

Sepänmäen koulun käytöstä on luovuttu syksyllä 2019. Keskustakampuksen suunnittelu on alkanut ja etenee aikataulussa. Oppilasmäärät uuteen kouluun ovat tiedossa. Samoin henkilöstötarve on tiedossa. Oppikirjasarjojen yhdistäminen aloitetaan keväällä 2020.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Käynnissä olevat hankkeet saatetaan loppuun ja uusia hankehakuja pyritään tekemään. Opetussuunnitelmien mukaisen opetuksen järjestäminen.

Kouluun kiinnittymisen lisääminen ja koulupudokkuuden ehkäiseminen.

Toteutuma 31.12.

Vuonna 2019 alkaneet hankkeet ovat edelleen käynnissä. Hankkeista on saatu hyviä kokemuksia ja tuloksia.

Opetus on vuonna 2019 toteutettu opetussuunnitelman mukaan.

Kouluun kiinnittymiseen sekä koulupudokkuuden ehkäisyyn on pyritty vaikuttamaan kahdella tasa-arvohankkeessa (kasvatusohjaaja sekä resurssiopettaja). Päättötodistuksia on saatu peruskoulussa lukuvuoden aikana neljä.

6. Määrärahat

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TA+MUUTOS	TA+LTA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-6 875 090	-6 902 830	27 740	0,4
TULOT	125 090	213 250	-88 160	70,5
NETTOMENO	-6 750 000	-6 689 580	-60 420	-0,9

7. Vastuualueen käyttötalous

Perusopetus- ja lukio- koulutuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+LTA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	16 440	61 500	157 225	95 000	95 000	63 172
Maksutuotot	25 761	26 400	19 540	26 000	26 000	16 121
Tuet ja avustukset	43297	33540	65 926	90 000	90 000	108 838
Muut toimintatuotot	5 322	3 650	3 185	2 250	2 250	3 563
TOIMINTATUOTOT	90 819	125 090	245 875	213 250	213 250	191 694
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-4 092 283	-4 333 500	-4 096 927	-4 184 100	-4 184 100	-4 327 234
Palvelujen ostot	-1 046 808	-962 650	-1 094 021	-1 040 470	-1 040 470	-1 073 417
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-162 190	-159 600	-183 554	-144 070	-144 070	-145 149
Muut toimintakulut	-1 409 263	-1 411 840	-1 418 813	-1 534 190	-1 534 190	-1 532 605
TOIMINTAKULUT	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	-6 902 830	-6 902 830	-7 078 405
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 619 725	-6 750 000	-6 547 793	-6 689 580	-6 689 580	-6 886 711

Perusopetus- ja lukiokoulutus- palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+LTA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12
Särkelän koulu					
MENOT	-1 280 797	-1 383 820	-1 326 634	-1 297 440	-1 305 042
TULOT	6 438	2 950	9 461	0	9 656
NETTOMENO	-1 274 358	-1 380 870	-1 317 173	-1 297 440	-1 295 387
Isokylän koulu					
MENOT	-1 804 857	-1 858 750	-1 850 163	-1 872 390	-1 899 356
TULOT	1 326	700	4 929	750	5 403
NETTOMENO	-1 803 531	-1 858 050	-1 845 234	-1 871 640	-1 893 952
Hillatien koulu					
MENOT	-2 073 642	-2 099 850	-2 065 781	-2 111 720	-2 100 698
TULOT	2 055	1 900	4 603	1 500	8 384
NETTOMENO	-2 071 587	-2 097 950	-2 061 178	-2 110 220	-2 092 314
Jakamattomat					
MENOT	-444 382	-334 760	-481 886	-440 510	-581 183
TULOT	54 675	93 540	203 330	185 000	149 147
NETTOMENO	-389 707	-241 220	-278 556	-225 510	-432 036
Esiopetus					
MENOT	-282 762	-228 800	-277 717	-351 960	-399 877
NETTOMENO	-282 762	-228 800	-277 717	-351 960	-399 877
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta					
MENOT	-111 737	-151 720	-108 950	-132 460	-116 380
TULOT	20 219	14 000	19 492	14 000	14 965
NETTOMENO	-91 518	-137 720	-89 458	-118 460	-101 415
Lukio					
MENOT	-686 142	-817 390	-682 033	-696 350	-675 869
TULOT	6 106	12 000	4 061	12 000	4 139
NETTOMENO	-680 037	-805 390	-677 972	-684 350	-671 730
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut yhteensä					
MENOT	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	-6 902 830	-7 078 405
TULOT	90 819	125 090	245 875	213 250	191 694
NETTOMENO	-6 619 725	-6 750 000	-6 547 439	-6 689 580	-6 886 711

VASTUUALUE: Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut

1. Toiminta-ajatus

Tarjotaan seutukunnan asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille monipuolisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluja sekä musiikki- ja kansalaisopiston palveluja. Tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden lisääminen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 31.12
Kaikenikäisten kunta-laisten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy.	Tarjotaan monipuoliset palvelut vuoden jokaisena päivänä yhteistyössä eri toimijoiden ja kuntien kanssa. Toiminnoissa huomioidaan väestön ikärakenne.	Opetustunnit ja ikärakenne. Tapahtumien määrä. Osallistujien määrä.	Tiedot alla olevassa taulukossa
	Opistot: alennettuihin lukukausi- ja kurssimaksuihin, stipendit.	Myönnetty huojennukset maksuihin ja stipendit.	Myönnettiin alennuksia ja stipendejä
	Palvelujen esilletuominen, markkinointi: blogit, sosiaalinen media, lehtiartikkelit.	Blogitekstien / sosiaalisen median päivitysten määrä, lehtiartikkelit,	Blogit eivät toteutuneet. Sosiaalinen media käytössä monien eri kanavien kautta.
	Hankerahoituksella kehitetään toimintaa ja haetaan uusia toimintamuotoja.	Saadut hankerahoitukset ja uudet toimintamuodot	Kirjasto: lehtiartikkeleita 26 kappaletta. Sos.media: FB, Instagramm, Twitter.
	Huomioidaan hyvinvointi-indikaattorit palveluissa	Hyvinvointi-indikaattorien kehitys. Tehdyt toimenpiteet.	Nuorisopalveluiden kaksi eri harrastustoimintaan, yksi ennaltaehkäisevään työhön sekä etsivä nuorisotyön hanke. Vastattu tilastokyselyihin.

Ajanmukaisten hallinto-ohjelmistojen ja -työvälineiden käyttöönotto.	Oppilaitoshallinta-ohjelma Eepos	Käyttöönottokoulutukset ja perehdyttäminen.	Toteutunut
	Uusittu Hellewi – ohjelma	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
	Kulttuuritilojen sähköinen varauskalenteri	Toteutunut, toimii.	Toteutunut
	Laskutusjärjestelmän uudistaminen	Aineiston kierron tehostuminen/lähetetyt laskut.	Kirjasto: tiloja varanneet ulkopuoliset 9, kaksi maksullista.
	Varaamo, verkkomaksumisen ja laskutuksen käyttöönotto.	Tilojen ja palvelujen varausten määrä ja taloudellinen tulos.	
Tilojen kustannustehokas käyttö	Käyttöasteen nostaminen. Käyttömaksujen korottaminen. Siirtyminen kustannustehokkaisiin ja ajanmukaisiin tiloihin (k-opisto).	Käyttäjämäärät. Saadut maksut. Käyttömenot. Ei toteutunut kaikilta osiltaan.	Kävijämäärätiedot alla olevassa taulukossa. Lisääntyneet asiakasmaksutulot. Ei toteutunut Vapaudenkatu 8:n tilojen osalta. Toteutui Sepänmäen koulun osalta.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 31.12	TS 2020	TS 2021
Kansalaisopiston opetustunnit: yhteensä	7 950	7 947	7 700	7 499	7 700	7 700
Kemijärvi	6 155	5 987	5 900	5 887	5 900	5 900
Pelkosenniemi	1 283	1 195	1 100	669	1 100	1 100
Savukoski	512	765	700	943	700	700
Kansalaisopiston kurssiopiskelijat	3 878	4 281	4 200	4 021	4 200	4 200
Kansalaisopiston toimintakate € / asukas	39	35	35	36	35	35
Kansalaisop. tuntihinta €, netto	19	20	25	18	25	25
Musiikkiopiston opetustuntimäärä: yhteensä	9 420	9 575	9 548	8 842	9 548	9 548
Kemijärvi	6 464	6 537	6 466	5 754	6 466	6 466
Pelkosenniemi	668	638	675	655	675	675
Savukoski	616	631	645	679	645	645
Salla	1 672	1 769	1 762	1 754	1 762	1 762
Musiikkiopiston oppilasmäärä	282	285	285	284	285	285

Musiikkiopiston toimintakate € / asukas*	-36.9	44,42	48,71	43,89	43,89	43,89
Musiikkiopiston tuntihinta €, netto*	-11.2	20,07	26,08	21,18	21,18	21,18
Kirjastoaineiston hankinnat, kpl	2 400	2 400	2 400	2094	2 400	2 400
Kirjaston lainaukset, kpl / asukas	13	12	14	ei tietoa	14	14
Kirjaston käyntikerrat	60 000	51 448	50 000	48 320	50 000	50 000
Kirjaston verkkokäyntikerrat	20 000	16 500	16 500	20 377	16 500	16 500
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat: kpl / osallistujat	20 / 1 100	30 / 1 000	30 / 1 000	84/1828	30/1000	30/1000
Kirjastotilan ulkopuolinen käyttö: muu kuin kirjaston käyttö kpl	-	139	140	156	140	140
Liikuntahallin käyttötunnit 2017* v. 2018 alk. liikuntahallin kävijämäärä	*3 356	45 713	48 000	57 232	50 000	50 000
Uimahallin käyntikerrat	71 522	63 950	70 000	63 701	70 000	70 000
Nuorisopalvelujen tapahtumapäivät	64	94	70	65	70	70
Nuorisotilojen kävijämäärä*	6 511	6 716	6 500	5 500	6 500	6 500
Etsivä nuorisotyö tavoitetut hlöt: mies/nainen	73, 50/23	61, 37/24	57, 35/20	55	55, 30/15	55, 30/15
Kulttuuritilaisuuksien määrä Musiikkiopiston järjestämät 57 kpl	140	175	170	210	170	170
Kulttuurikeskuksen varaukset	406	304	300	345	300	300
Kulttuurikeskuksen kävijämäärä * kävijämäärän laskutapaa on tarkennettu v. 2018 alusta Maaliskuussa 2020 otetaan käyttöön sähköinen henkilölaskuri	28 000	*16 213	16 500	14667	16 500	16 500

*Nuorisopalv.: 2018 tilastointitapaa ei tiedossa. 2020 tilastoidaan kaikki tilojen käyttäjät.

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kansalaisopisto: rehtorin virka on täytetty vakinaisesti, virkaan kuuluu jatkossa myös kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelun vastuualueen esimiehen tehtävät.

Kurssitarjonnan arvioidut säästöt kolmen kunnan osalta ovat yhteensä n. 10 000 €. Vapaudenkadun kellaritiloista luopuminen ja vuokraaminen yksityisiltä toisivat vuokrasäästöjä n. 20.000 €. Uusittu oppilastietojärjestelmä Hellewi otetaan käyttöön. Toteutetaan aktiivimallikursseja yhteistyössä työllisyysyksikön kanssa.

Kirjasto: Jos kirjastonhoitajan toimeen ei saada täyttölupaa, henkilöstösäästöä tulee noin 35 000 €, samalla kirjaston palvelut heikkenevät lauantain aukioloaikojen ja kirjastoauton liikennöinnin muutoksen vuoksi. Lauantaisin käy kirjastossa keskimäärin 77 henkilöä. Palvelujen ja tilojen varaamiseen tarkoitettu Varaamo otetaan käyttöön keväällä. Kirjastomaksujen verkkomaksaminen ja laskutus otetaan käyttöön, jotka lisäävät kirjaston tuloja ja nopeuttavat aineiston kiertoa.

Kulttuuripalvelut: Kulttuurikeskuksen tilavuokria tarkastetaan vastaamaan yleistä hintatasoa alueella. Yhteisöavustusten määrää pienennetään 14 000 eurosta 9 000 euroon. Sähköinen kävijälaskuri käyttöön maaliskuussa 2020.

Liikuntapalvelut: uima- ja liikuntahallin aukioloaikoja ja käyttömaksuja tarkistetaan. Uimahalli pidetään suljettuna heinä-elokuun, säästöt kiinteistökuluissa n. 20 000 €. Henkilökuntaa siirretty liikuntahallille, näin liikuntahallin kesäkäyttöä voidaan lisätä.

Musiikkiopisto: Eepos-oppilashallintajärjestelmä otetaan käyttöön. Kurssimaksuja nostetaan n. 2 %.

Nuorisopalvelut: nuoriso-ohjaaja on työvapaalla helmi-joulukuun. Sijaiseksi palkataan työntekijä, jonka tehtäväkuvaan sisällytetään työparina tehtävä työ etsivän nuorisotyöntekijän kanssa. Määräaikaista etsivän nuorisotyöntekijän työpaikkaa ei täytetä. Nuorisosihteeri jää eläkkeelle syksyllä 2019.

Toteutuma 31.12.

Kansalaisopisto: Kansalaisopiston saavutetut säästöt ovat kolmen kunnan osalta yhteensä n. 85 000 €. Vapaudenkadun kellaritiloista ei luovuttu. Vuokrissa säästettiin 12 000 €. Uusittu oppilastietojärjestelmä Hellewi otettiin käyttöön keväällä. Toteutettiin aktiivimallikursseja yhteistyössä työllisyysyksikön kanssa.

Kulttuuripalvelut: Kulttuurikeskuksen tilavuokria korotettiin vastaamaan yleistä hintatasoa.

Liikuntapalvelut: Uima- ja liikuntahallin aukioloaikoja ja käyttömaksuja korotettiin. Uimahalli pidettiin suljettuna heinä-elokuun ja lisättiin liikuntahallin kesäkäyttöä.

Kirjasto: Täyttölupaa ei saatu avattua kaupunginhallitukselle. Henkilökuntavajaus 2,5 hlöä poissaolojen vuoksi. Lauantai-aukioloa supistettiin kahteen kertaan; ensin 2 krt/kk, sitten 1 krt/kk avoinna ja kirjastoauto oli 2 kk kesätauolla > kirjaston + auton aukiolopäiviä 178 vähemmän vrt. 2018.

Verkkomaksaminen on otettu käyttöön, laskutusta ei.

Nuorisopalvelut: Koulujen kanssa toteutettiin ennaltaehkäisevää palvelua. Henkilökunnan työnkuvat on selkeytetty. Nuorisopalveluihin jäi vain kaksi työntekijää 1.4. alkaen eläköitymisen ja lakisäänteisen vapaan vuoksi.

Musiikkiopisto: Eepos-oppilashallintajärjestelmä otettiin käyttöön. Kurssimaksuja nostettiin n. 2 %. Ikkunaremontti saatiin päätökseen. Rehtori erosi virastaan 1.8.2019 alkaen.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Painopisteinä ovat toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Toteutuma 31.12.

Toteutettiin toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen kehittämistä sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukemista mm. työntekijöiden sekä opiskelijoiden koulutuksella.

6. Määrärahat

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-3 870 400	-4 074 230	203 830	5,3
TULOT	713 150	697 690	15 460	-2,2
NETTOMENO	-3 157 250	-3 376 540	219 290	6,9

7. Vastuualueen käyttötalous

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	132 577	141 530	153 839	124 210	124 210	158 894
Maksutuotot	351 242	392 800	352 830	410 400	410 400	381 904
Tuet ja avustukset	79 564	136 500	117 277	97 250	97 250	76 990
Muut toimintatuotot	43 778	42 320	49 033	65 830	65 830	77 145
TOIMINTATUOTOT	607 161	713 150	672 979	697 690	697 690	694 933
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 810 146	-1 739 610	-1 754 227	-1 850 600	-1 850 600	-1 690 279
Palvelujen ostot	-302 494	-290 520	-249 698	-253 600	-253 600	-238 106
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113 155	-106 270	-115 496	-121 740	-121 740	-111 791
Avustukset	-163 837	-156 290	-148 780	-160 000	-160 000	-162 173
Muut toimintakulut	-1 541 950	-1 577 710	-1 580 639	-1 688 290	-1 688 290	-1 673 482
TOIMINTAKULUT	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	-4 074 230	-4 074 230	-3 875 832
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 324 421	-3 157 250	-3 175 862	-3 376 540	-3 376 540	-3 180 899

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12.
Kansalaisopisto					
MENOT	-610 483	-641 940	-602 978	-678 660	-584 990
TULOT	180 267	230 100	194 676	215 750	207 457
NETTOMENO	-430 216	-411 840	-408 302	-462 910	-377 534
Musiikkiopisto					
MENOT	-754 355	-738 580	-719 301	-777 700	-714 987
TULOT	119 101	140 600	132 264	140 640	138 932
NETTOMENO	-635 254	-597 980	-587 037	-637 060	-576 055
Kulttuurityö					
MENOT	-300 008	-315 840	-342 825	-287 060	-283 582
TULOT	24 699	59 200	61 356	41 200	8 307
NETTOMENO	-275 309	-256 640	-281 468	-245 860	-275 275
Kirjasto					
MENOT	-526 584	-506 530	-506 842	-501 000	-489 757
TULOT	29 046	23 500	15 440	12 100	14 134
NETTOMENO	-497 538	-483 030	-491 401	-488 900	-475 623
Nuorisopalvelut					
MENOT	-267 890	-290 370	-276 601	-307 140	-242 938

TULOT	54 155	63 000	59 503	47 000	71 205
NETTOMENO	-213 734	-227 370	-217 098	-260 140	-171 733
Liikuntapalvelut					
MENOT	-1 472 263	-1 377 140	-1 400 295	-1 522 670	-1 522 670
TULOT	199 893	196 750	209 739	241 000	241 000
NETTOMENO	-1 272 370	-1 180 390	-1 190 556	-1 281 670	-1 281 670
Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut yhteensä					
MENOT	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	-4 074 230	-3 875 832
TULOT	607 161	713 150	672 979	697 690	694 933
NETTOMENO	-3 324 421	-3 157 250	-3 175 862	-3 376 540	-3 180 899

VASTUUALUE: Perhepalvelut

1. Toiminta-ajatus

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella ja sosiaalisella luotolla. Palveluihin kuuluvat myös välitystilat, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT 31.12.
Lapsiperheiden kotipalvelun saatavuus	Palvelukriteereiden määrittäminen	Kriteerit on määritelty	Kriteerit on määritelty
	Palvelusetelin käyttöönoton selvittäminen	Toteutunut/ei toteutunut	Ei toteutunut, käyttöönoton selvittämistä jatketaan 2020
Matalan kynnyksen palveluiden lisääminen	Ryhmäpalvelut aikuis- ja perhesosiaalityössä	Asiakasmäärät	20
	Osallistava sosiaaliturva-kokeilun asukastu-patoiminta keskustas-sa ja Joutsijärvellä	Käyntimäärät	6878
	Yhteistyö 3.sektorin kanssa	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
Verkostoyhteistyön vahvistaminen lasten ja perheiden kanssa työskentelevien kesken	Neuvolatiimin toiminta	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
	Valmistautuminen lastensuojelun systeemi-sen toimintamallin käyttöönottoon	Koulutuksen ajankohta on sovittu	Koulutus järjestetään 1-3/2020
Asiantuntijuuden tukeminen muuttuvassa toimintaympäristössä	Neuropsykiatrinen valmentaja-koulutus (2018-2019)	Valmennuksen suorittaneiden määrä perhesosiaalityössä	2 sosiaalityöntekijää ja 2 perheohjaajaa
Palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen	Arviointi-prosessin mallintaminen	Malli on/ei ole	Malli on
	Kehittäjäasiakas mukana prosessissa	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 31.12	TS 2020	TS 2021
Lastensuojeluilmoitukset	146	207	190	200	190	190
Lastensuojeluasiakkaat	70	61	60	64	55	55
Sijoitetut lapset (huostassa olevat)	17(7)	20 (8)	18 (8)	28 (10)	18 (8)	18 (8)
Lapsiperheiden palvelui- den asiakkaat (alle 18v.)	31	53	60	88	65	65

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sosiaalityötä sääteleviin keskeisimpiin lakeihin ei ole tiedossa juurikaan muutoksia vuonna 2019. Palveluita ja prosesseja kehitetään edelleen sosiaalihuoltolain (2015) mukaisesti. On havaittu että apua tarvitset perheet ja lapset tulisi saada peruspalveluiden piiriin aiemmin. Palveluohjauksella pyritään vastaamaan tähän tarpeeseen.

Aikuissosiaalityö on ollut muutoksessa perustoimeentulotuen siirryttyä Kelan palveluksi vuonna 2017. Haasteena on sosiaalityötä tarvitsevien asiakkaiden tunnistaminen ja ohjautuminen Kelasta kuntaan. Osallistava sosiaaliturva -kokeilussa on tullut esille, että erityisesti kokeilun kohderyhmään kuuluvien asiakkaiden osalta lähipalvelun säilyminen eri viranomaisissa on tärkeää. Kokeilussa on noussut esille lisääntynyt sosiaaliohjauksen tarve ja aikuissosiaalityön palveluiden monipuolistaminen. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on edellytys matalan kynnyksen palveluiden järjestämiselle.

Talous- ja velkaneuvonta siirtyi edunvalvonta- ja oikeusapupiirin toiminnaksi 1.1.2019.

Toteutuma 31.12.

Perhesosiaalityössä on aloitettu kehittäjäasiakastoiminta ja toiminnan tavoitteena on palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen. Kehittäjäasiakastoimintaan osallistuu 4 asiakasta. Perhepalveluiden palveluohjaus on järjestetty arkipäivisin klo 9-11.30. Yhteydenotot palveluohjaukseen ovat olleet toistaiseksi vähäisiä. Yksi palveluohjaajista on osallistunut keskitetyn palveluohjauksen työryhmään.

Aikuissosiaalityössä työskentelevät ja Kelan työntekijät ovat tavanneet yhteistyön merkeissä ja tutustuneet toisten töihin. Lisäksi aikuissosiaalityön ja Kelan välillä on pidetty säännöllisiä skype-palavereita, joissa on käyty lävitse esille yhteistyössä esille tulleita kehitettäviä asioita. Sosiaaliohjausta on järjestetty kunnan omana toimintana ja osallistavan sosiaaliturvan kokeilun puitteissa myös ostopalveluna. Asukastupatoiminnassa on tehty tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Talous- ja velkaneuvonta on siirtynyt edunvalvonta- ja oikeusapupiirin toiminnaksi 1.1.2019. Talous- ja velkaneuvoja muutti Lapponiasta keskustaan 1.2.2019. Palvelu säilyi Kemijärvellä lähipalveluna.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Aikuissosiaalityössä painopistealueena on osallistavan sosiaaliturva -mallin vakiinnuttaminen. Taavoitteena on asiakkaiden osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen sekä viimesijaisten etuuksien tarpeen väheneminen. Kelan ja kunnan väliseen yhteistyöhön luodaan yhteistyörakenne, joka mahdollistaa asiakkaan mahdollisimman joustavan palvelun Kelan ja kunnan välillä.

Perhesosiaalityössä painopisteena on palvelutarpeen arvioinnin laadullinen kehittäminen. Kehittämiseen otetaan mukaan asiakkaat ja yhteistyötä kehittäjäasiakastoiminnan aloittamiseksi tehdään Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kanssa. Vuonna 2018 aloitettu palveluohjaus vaikiinnutetaan. Lapsiperheiden kotipalvelua järjestetään tarpeen mukaisesti.

Valmistaudutaan sosiaalihuollon asiakastietojen Kanta-siirtoon.

Toteutuma 31.12.

Osallistavan sosiaaliturva-mallin toteuttamista on jatkettu niiltä osin kuin se on ollut resurssien puitteissa mahdollista. Työikäisten palveluihin ei saatu palkattua yrityksistä huolimatta sosiaalityöntekijän viransijaista aj.1.4.-31.12.2019. Aikuissosiaalityössä on järjestetty säännölliset tapaamiset Kelan kanssa.

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kanssa on yhteistyössä järjestetty kaksi tapaamista kehittäjäasiakastoimintaan liittyen. Toisella tapaamisella oli tarkoitus olla mukana myös mukaan ilmoittautuneet kehittäjäasiakkaat mutta tapaamiseen saapui ainoastaan yksi kehittäjäasiakas. Kehittäjäasiakastoimintaa jatketaan syksyllä ja kehittämiskohteeksi on otettu palvelutarpeen arviointi. Lapsiperheiden kotipalveluun palkattiin määräaikainen työntekijä 12.8.2019 alkaen.

Sosiaalihuollon asiakastietojen Kanta-siirtoon on alettu valmistautumaan perustamalla Kanta-siirtoon liittyvä ohjaus- ja projektiryhmä.

6. Määrärahat

Perhepalvelut	TA+MUUTOS	TA+LTA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-1 625 000	-1 908 210	283 210	17,4
TULOT	155 000	142 000	13 000	-8,4
NETTOMENO	-1 470 000	-1 766 210	296 210	20,2

7. Vastuualueen käyttötalous

Perhepalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+LTA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	33 678	22 000	29 408	2 000	2 000	8 601
Maksutuotot	37 649	33 000	46 696	30 000	30 000	44 344
Tuet ja avustukset	76 888	0	86 124	0	0	143 688
Muut toimintatuotot	105 664	100 000	137 806	110 000	110 000	86 304
TOIMINTATUOTOT	253 879	155 000	300 034	142 000	142 000	282 937
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-440 021	-409 880	-529 209	-425 830	-425 830	-522 834
Palvelujen ostot	-1 025 351	-967 370	-1 779 153	-1 232 270	-1 232 270	-1 387 354
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 323	-3 130	-7 125	-2 570	-2 570	-4 854
Avustukset	-139 909	-85 000	-73 309	-80 000	-80 000	-61 580
Muut toimintakulut	-132 072	-159 620	-202 974	-167 540	-167 540	-153 609
TOIMINTAKULUT	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-1 908 210	-1 908 210	-2 130 231
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-1 766 210	-1 766 210	-1 847 294

Perhepalvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+LTA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12.
Aikuissosiaalityö ja välivuokrausasunnot					
MENOT	-265 311	-265 150	-450 971	-283 680	-394 085
TULOT	93 030	100 000	205 383	112 000	236 139
NETTOMENO	-172 281	-165 150	-245 588	-171 680	-157 946
Perhesosiaalityö sekä lasten ja perheiden palvelut					
MENOT	-1 090 310	-1 051 340	-2 073 438	-1 552 530	-1 685 378
TULOT	39 088	33 000	63 976	30 000	44 591
NETTOMENO	-1 051 221	-1 018 340	-2 009 462	-1 522 530	-1 640 787
Talous- ja velkaneuvonta					
MENOT	-28 471	-28 510	-23 565	0	0
TULOT	30 370	22 000	23 120	0	0
NETTOMENO	1 899	-6 510	-445	0	0
Toimeentulotuki					
MENOT	-134 909	-80 000	-63 795	-72 000	-50 767
TULOT	90 861	0	7 555	0	2 207
NETTOMENO	-44 048	-80 000	-56 240	-72 000	-48 561
Perhepalvelut yhteensä					
MENOT	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-1 908 210	-2 130 231
TULOT	253 879	155 000	300 034	142 000	282 937
NETTOMENO	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-1 766 210	-1 847 294

VASTUUALUE: Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti, kilpailukykyisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystenhuollon palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat akuutti- ja kiireetön vastaanotto, vuodeosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehuolto (ml Salla), ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, neuvolapalvelut, erikoissairaanhoidon sekä terveystalvontta ja eläinlääkintähuolto.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT 31.12.
Turvataan potilaan hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Resurssien arviointi Työnjako Klinikin käyttö	Hoitoon pääsy Jonot Klinikin käyttö/kk	Kiireellinen hoito toteutui Kiireetön: lääkäriille pääsääntöisesti viikon sisällä, hoitajilla työn vajautta Klinik: n. 50 -60 yhteydenottoa/kk
Asiakastyön lisääminen	Keskitetty työlistojen laadinta Keskitetty ajananto Resursoinnin optimointi Käypä hoito -suositusten mukainen hoito	Toteutuminen	Työlistojen laadinta ei toteutunut kokonaisuudessaan Ajananto toteutui suunnitellusti Resursoinnin optimointi toteutui osaksi
Vuodeosaston sopeuttaminen tarpeeseen	Sairaansijamäärän vähentäminen 30 sairaansijaan Hoitoaikojen lyhentäminen: yhteistyö kotihoito, kotiutustiimi, Ennakoiva kotiuttaminen	Ss määrä Kuormitus % Hoitopäivät lkm	30 ss 103% 11 414 hpv
Yhteistyön lisääminen mielenterveystyöhön ja kehitysvammahuoltoon (vuodeosasto)	Asiakkaiden oikea-aikainen hoito/kuntoutus, kotiutus ja hoitopaikka-arvio	Toteutuminen	Jatkohoitopaikkojen kapean kirjon ja vähäisyyden takia ei toteutunut suunnitelman mukaan

Kuntouttava työote (vuodeosasto), toimintakyvyn lisääminen	Mahdollisimman aikainen kuntoutus Kuntouttava työote Potilaan aktivoiminen Osastolle kuntohuone	Keskimääräinen hoitoaika	13,2 vrk Osastolla 13-15 eiaakuuttia potilasta mikä nostaa hoitoaikaa
Kotisairaanhoidon tehostaminen	Lääkäripalvelujen sisällön arviointi Lääkäripalvelujen päivystyksellinen saatavuus Lääkärin ja terveydenhoitajan/sairaanhoidajan työnjako	Asiakaskäynnit	Tietojärjestelmästä ei saa luotettavia tilastoja Lääkärin saatavuus lisääntyi 4 pv/vk
Lääkehuollon toiminnanohjausjärjestelmän vaihto Liittyminen Suomen lääkevarmennusjärjestelmään FIMVO:hon EU direktiivi 2001/83/EY EU asetus 2016/161	Toiminnanohjausjärjestelmän vaihto WebMarelaan Siirtyminen ostotilausjärjestelmä OST:iin käyttöön (Lapponia, Sallan tk) Viivakoodilukijan käyttöönotto, joka lukee sekä 1-D ja 2-D viivakoodeja (lääkevarmennus)	Toteutuminen	Toteutui
Hyvinvointikeskus Lapponian ja Sallan tk:n peruslääkevalikoiman yhtenäistäminen	Uusi hankintakausi v.2020-v.2021+v2022 Hankintayhteistyö PPSHP:n kuntayhtymän kanssa Uuden lääkeneuvottelukunnan nimeäminen (Lapponia, Sallan tk) Lääkeneuvottelukunnan palaverit Peruslääkevalikoiman laadinta	Yhteinen peruslääkevalikoima valmis 1.1.2020	Yhteinen peruslääkevalikoima vuoden 2020 alusta
Suun terveydenhuollon potilastietojen liittäminen Kanta arkistoon	Yhteistyö Kelan, ohjelmiston toimittajan ja Laplt:n kanssa	Toteutuminen 01.02.2019 alkaen	Toteutui 1.2.2019 alkaen
Netti-ajanvarauksen käyttöönotto suun terveydenhuollossa	Ohjelmiston kautta osa ajoista avataan nettiin	Toteutuminen 01.06.2019 alkaen	Toteutui 1.6.2019 alkaen

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 31.12	TS 2020	TS 2021
Lääkäreiden vastaanottokäynnit/päivystysajan käynnit	13205/4182	11985/3803	13000/4000	11668/3914	12000/4000	12000/4000
Hoitopäivät/kuormitus	18370/84 %	11575/80 %	9000/90%	11414/103%	8500/90%	8500/90%
Somaattinen esh-käyttö hvp/avokäynnit	4082/10793	4070/11231	4000/11000	4355/12485	4000/11500	3900/12000
Mielenterveys esh, hvp/avo	2074/861	1697/1039	1800/900	1248/1054	1800/900	1700/800

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ikäihmisten määrä kasvaa ja palvelurakenne painottuu edelleen raskaisiin palveluihin. Yli 64-vuotiaita Kemijärvellä on n. 30% ja yli 75 v. n. 17% väestöstä, ennuste v. 2025 yli 75 v. 22,5%. Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä oli vuonna 2017 89,9%. Määrä on kasvussa, mutta jää vielä alle suositusten.

Tehostetussa palveluasumisessa yli 75-vuotiaita on noin 9,3%, tavoite on 5-6 %. Kemijärvellä tehostetun palveluasumisen tarjonta lisääntyy vuonna 2019, kun palvelusetelituottajat saavat koko volyyminsa käyttöön.

Ikäihmisten suuri määrä näkyy myös terveysten palveluiden käytössä, myös erikoissairaanhoidossa. Vuoden 2019 aikana arvioidaan ja kehitetään varsinkin kotisairaanhoidon toimintaa siten että toiminnalla on vaikuttavuutta kotona pärjäämiseen, samoin tehostetussa palveluasumisessa.

Väestön ikääntymisen ja asukasmäärän vähenemisen vaikutuksia varsinkin avoterveydenhuollon palveluihin arvioidaan ja resursseja kohdennetaan tarpeen/kysynnän mukaan. Tämä vaatii joustavuutta henkilöstöpolitiikassa ja osaamisen lisäämistä.

Toteutuma 31.12.

Vuodeosaston kuormitus oli koko vuoden todella korkea (103%) johtuen sekä ikäihmisten sijoittamisongelmista että suuresta akuutista sairastavuudesta. Myös kotiuttamisprosesseissa on kehittämisen varaa yhdessä kotihoidon kanssa.

Kotikuntalain perusteella muualle sijoittuneet asiakkaat ja terveyskeskusta vaihtaneet (pääsääntöisesti ikäihmisiä) asiakkaat tuottivat merkittäviä kustannuksia terveydenhuoltoon eikä näihin oltu varauduttu. Pääasiassa kulut liittyivät ikääntymiseen.

Lapin keskussairaalan erikoissairaanhoidon käyttö lisääntyi vuodesta 2018 n. 3,6 prosenttia. Suurimmat kasvut olivat lastentaudeissa n. 54%, neurokirurgiassa n. 27%, syöpätaudeissa n. 24 % ja nuorisopsykiatriassa n. 31 %. Erikoissairaanhoidosta potilaita siirrettiin jatkohoitoon Lapponian vuodeosastolle varsin nopeasti.

Yhteistyössä tehostetun palveluasumisen yksiköiden ja kotiuttamistiimin kanssa potilaita voitiin pitkälti hoitaa myös palveluyksiköissä.

Avoterveydenhuollon ns. kontrollitoimintaa vähennettiin, jolloin päivystyksen potilasmäärä on va-
kiintunut n. 4000 käyntiin (ulkokuntalaisia kaikkiaan n. 1700) ja pääsääntöisesti hoidon tarpeen
arvioinnin kautta lääkärin odotusajat saatiin noin viikkoon. Resurssien jakamista hoitohenkilökun-
nan osalta hidastutti mm. keskitetyn palveluneuvonnan suunnittelu ja siihen varautuminen.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Pitkäaikaislaitoshoidossa ja akuutissa sairaanhoidossa optimoidaan palvelutarve ja oikea aikai-
suus. Arvion mukaan vuodeosastomme sairaansijamääräksi riittää 30 sairaansijaa. Palveluasumi-
sen ja tehostetun palveluasumisen tarve määritetään hyväksytyjen kriteerien mukaan joustavasti
ilman jonotusta. Ennakoiva kotiuttamismalli on normaalia toimintaa lyhentäen hoitoaikaa, lisäten
kotiin annettavia palveluja ja siten edistäen kuntoutumista ja kotona pärjäämistä. Kuntouttava työ-
ote kaikessa toiminnassa mutta varsinkin pitkäaikaissairaiden kohdalla on tärkeää ja aiempia kou-
lutuksia hyödynnetään entistä enemmän.

Kotisairanhoidossa, mukaan lukien tehostettu palveluasuminen, kehitetään yksiköiden/tiimien vas-
tuusairaanhoitajien ja lääkäreiden yhteistyötä, jotta saadaan parempi kattavuus ja vaikuttavuus.
Arvioidaan mm ns. rutiinien vaikuttavuutta.

Avoterveydenhuollossa aloitettiin syksyllä 2018 Entraus-hanke (tk-valmennus), joka on valtakun-
nallinen Sitran ja maakunnan rahoittama terveydenhuollon avoterveydenhuollon toiminnan kehiti-
tämishanke, jossa Lapin maakunta on toisena maakuntana mukana ja Kemijärvi mukana ensim-
mäisessä aallossa. Projekti jatkuu vuoden 2019 puolelle. Projektin tarkoituksena on auttaa val-
mennuksen kautta terveyskeskusta edistämään kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä palveluja. Pro-
jektissa asiakasnäkökulma on keskeinen, meillä mukana on kolme kokemusasiamista. Projekti tu-
kee toiminnallisia tavoitteitamme. Projektin myötä on jo parannettu esille tulleita toimintatapoja ja
varsinaisen valmennuksen loputtua helmikuussa 2019 arvioidaan projektista saamamme koke-
muksen ja toimintaympäristön muutosten aiheuttamaa muutostarvetta toiminnassa. Asiakaspalaut-
teiden perusteella haasteena on vastata oikea-aikaisesti palvelukysyntään.

Toiminnan resursointi optimoidaan toiminnan muutosten ja kysynnän perusteella. Osa toiminnois-
tamme on supistunut vuosien myötä, mikä tarkoittaa myös tarvetta vähentää henkilöstöä, joka pyri-
tään tekemään osaamista ja tehtäväalueita lisäämällä ja eläköitymistä hyödyntäen.

Suun terveydenhuollossa siirrytään Kanta-palveluihin. Ohjelmiston vaihdon myötä osa vastaanotto-
toiminnan ajanvarauksesta siirretään nettipohjaiseksi.

Toteutuma 31.12.

Vuodeosaston paikkaluku oli 30 sairaansijaa, mutta potilasmäärä oli pääsääntöisesti n. 35 (kuormi-
tus koko vuonna 103 %), usein jopa lähes 40 potilasta. Potilaista keskimäärin 13-15 oli ei-akuutteja
potilaita, joista osa odotti pitkäänkin jatkohoitopaikkaa. Jatkohoitopaikkoja oli tehostetussa palvelu-
asumisessa, mutta olisi tarvittu kevyempiä hoitopaikkoja ja tehostetun palveluasumisen kriteereistä
ei haluttu luopua, jotta palveluiden käytön vääristymä saataisiin pidemmällä aikavälillä korjattua ja
tämä aiheutti arvioitua enemmän kuluja. Myös akuutteja potilaita oli paljon, potilaiden siirtyminen
keskussairaalaan Lapponiaan oli nopeaa. Koska Lapponiassa ei ole ympärivuorokautista päivys-
tystä ja osaksi ensihoidon ohjeistuksen mukaan, potilaita, joita olisi voitu hoitaa vuodeosastollam-
me, hoidettiin aluksi keskussairaalaan, mikä myös osaltaan selittää erikoissairanhoidon hoitopäi-
vien kasvun. Vuodeosastolla hoidettiin myös ei-päivystysaikaan Ivalon puhelinpäivystystuen (11 h)
tuella osastolle tarkkailuun otettuja potilaita.

Kotisairaanhoidossa ja tehostetun palveluasumisen terveydenhuollon osuudessa kehitettiin hoitajien ja lääkäreiden välistä työnjakoa, tarkoituksena oli mm. vähentää päivystyksen käyttöä. Lääkärin työaikaa ja saatavuutta lisättiin. Pegasoksen käyttö tehostetun palveluasumisen yksiköissä ei toteutunut suunnitellusti tietosuojakoulutusympäristön päivittämisen takia. Yhteydet tulevat säästämään merkittävästi työaikaa ja sujuvoittamaan toimintaa. Tehdyillä toimilla saatiin kuitenkin merkittävää parannusta toimintaan.

Avoterveydenhuollossa Entraus-projektin jatkeena jatkettiin yhteistyötä VEKE-verkostossa, missä suunnitellaan hyviä toimintatapoja ja mm pyritään yhtenäiseen kirjaamiseen, jotta tulevaisuudessa saataisiin vertailukelpoista tietoa.

Vastaanotoilla harvennettiin rutiininomaisia kontrollikäyntejä potilaskohtaisesti ja tällä saatiin lääkärinvastaanottojonoja lyhenemään. Osalle hoitajien vastaanottoja oli enemmän tarjontaa kuin kysyntää ja resursseja sekä jaettiin että vähennettiin. Hoidon tarpeen arviointikoulutusta jatkettiin ja päivystystoiminnan kehittämiseen perustettiin työryhmä, jonka työn tarkoituksena on edelleen kehittää toimintatapojen lisäksi työnjakoa ja lyhentää potilaiden odotusaikoja, joihin kohdistuu suurin kritiikki. Asiakaspalautteissa asiakastytyväisyys on koko ajan vähitellen noussut.

Suun terveydenhuollossa siirryttiin suunnitellusti Kanta-palveluihin ja otettiin käyttöön osaksi netti-pohjainen ajanvaraus.

6. Määrärahat

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TA+MUUTOS	TA+LTA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-19 659 200	-21 825 490	2 166 290	11
TULOT	1 845 500	1 878 700	-33 200	1,8
NETTOMENO	-17 813 700	-19 946 790	2 133 090	12

7. Vastuualueen käyttötalous

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP	TA+MUUT.	TP	TA+LTA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	734 824	725 000	913 683	698 500	698 500	965 233
Maksutuotot	790 024	912 000	930 266	972 000	972 000	1 009 988
Tuet ja avustukset	130 000	200 000	200 059	200 000	200 000	59 750
Muut toimintatuotot	26 949	8 500	18 192	8 200	8 200	11 739
TOIMINTATUOTOT	1 681 797	1 845 500	2 062 199	1 878 700	1 878 700	2 046 710
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-5 710 882	-6 116 130	-5 914 229	-5 920 370	-5 920 370	-5 909 318
Palvelujen ostot	-12 207 528	-11 342 010	-13 001 434	-13 531 190	-13 531 190	-14 076 592

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-709 365	-702 960	-880 530	-852 620	-852 620	-955 758
Muut toimintakulut	-1 454 441	-1 498 100	-1 646 830	-1 521 310	-1 521 310	-1 641 580
TOIMINTAKULUT	-20 082 215	-19 659 200	-21 443 024	-21 825 490	-21 825 490	-22 583 248
TOIMINTAKA- TE/JÄÄMÄ	-18 400 418	-17 813 700	-19 380 825	-19 946 790	-19 946 790	-20 536 538
Sairauksien ehkäisy ja hoito- palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA +LTA	TOT	
	2017	2018	2018	2019	31.12.	
Avoterveydenhuolto						
MENOT	-3 808 878	-3 863 650	-4 050 282	-3 819 930	-4 067 141	
TULOT	803 649	720 500	783 909	750 500	918 717	
NETTOMENO	-3 005 229	-3 143 150	-3 266 373	-3 069 430	-3 148 423	
Akuuttiosasto						
MENOT	-2 266 886	-3 245 520	-3 052 904	-3 156 870	-3 122 140	
TULOT	341 980	530 000	544 223	496 000	439 318	
NETTOMENO	-1 924 906	-2 715 520	-2 508 681	-2 660 870	-2 682 822	
Kotiutustiimi						
MENOT	-310 761	-236 860	-199 614	-256 170	-234 776	
TULOT	11 048	12 000	16 651	19 000	13 465	
NETTOMENO	-299 713	-224 860	-182 963	-237 170	-221 312	
Laboratorio						
MENOT	-651 543	-609 230	-603 824	-577 170	-589 542	
TULOT	50 328	50 000	47 691	50 000	40 015	
NETTOMENO	-601 215	-559 230	-556 133	-527 170	-549 527	
Radiologia						
MENOT	-311 584	-295 750	-295 801	-303 800	-321 859	
TULOT	35 577	45 000	40 448	40 000	52 979	
NETTOMENO	-276 007	-250 750	-255 354	-263 800	-268 880	
Lääkinnällinen kuntoutus						
MENOT	-201 685	-167 320	-152 541	-145 000	-219 735	
TULOT	0	0	0	0	66 162	
NETTOMENO	-201 685	-167 320	-152 541	-145 000	-153 573	
Lääkehuolto						
MENOT	-97 291	-92 460	-210 824	-95 300	-215 934	
TULOT	0	21 000	128 832	21 000	124 946	
NETTOMENO	-97 291	-71 460	-81 991	-74 300	-90 988	
Suun terveydenhuolto						
MENOT	-953 994	-924 270	-979 628	-995 250	-1 034 754	
TULOT	308 630	267 000	300 386	302 200	330 406	
NETTOMENO	-645 364	-657 270	-679 242	-693 050	-704 347	

Ensihoito					
MENOT	-920 239	-858 000	-997 164	-950 000	-1 013 468
NETTOMENO	-920 239	-858 000	-997 164	-950 000	-1 013 468
Työterveyshuolto					
MENOT	-273 162	-240 000	-342 283	-300 000	-344 098
TULOT	130 000	200 000	200 059	200 000	59 750
NETTOMENO	-143 162	-40 000	-142 225	-100 000	-284 348
Erikoissairaanhoito					
MENOT	-9 568 230	-8 700 000	-10 146 708	-10 800 000	-11 006 547
NETTOMENO	-9 568 230	-8 700 000	-10 146 708	-10 800 000	-11 006 547
Terveysvalvonta					
MENOT	-384 314	-426 140	-411 450	-426 000	-413 253
TULOT	0	0	0	0	951
NETTOMENO	-384 314	-426 140	-411 450	-426 000	-412 302
Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut yhteensä					
MENOT	-20 082 215	-19 659 200	-21 443 024	-21 825 490	-22 583 248
TULOT	1 681 797	1 845 500	2 062 199	1 878 700	2 046 710
NETTOMENO	-18 400 418	-17 813 700	-19 380 825	-19 946 790	-20 536 538

VASTUUALUE: Aikuisten psykososiaaliset palvelut

1. Toiminta-ajatus

Matalakynnyksinen, lähetteetön, toimintakykyä ja osallisuutta tukeva palvelu aikuisten psykososiaalisten palveluiden asiakkaille.

Palvelut: Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut, päihdepalvelut, aikuisten mielenterveyspalvelut, asuminen- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyydenhoidon palvelut.

Työllisyydenhoidossa otetaan käyttöön uusi strategiaohjelma vuonna 2019. Kehitetään sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja työllisyyspalveluiden oikeaan osuvaa ja oikea-aikaista kohdentumista sekä laadukasta ja asiakaslähtöistä toteuttamista. Tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja työttömien työllistymiseksi ja työvoiman saatavuuden parantamiseksi. Tuloksena on työttömyyden väheneminen, työmarkkinatuen kuntaosuuden aleneminen ja työllisyysasteen nouseminen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT 31.12
Näkemyks: Asiakkaan oma prosessi	Tehostettu ensikäynti	Segmentointi toimii	Käytössä
Ennaltaehkäisevän, varhaisen ja kynnyksättömän uudenlaisen toimintamallin luominen 18-60- vuotiaille syrjäytymisvaarassa oleville ihmisille	Rohka-hanke	Toimintamallin kehitystyön aloittaminen	Kehitystyö aloitettu
Päivä-, ilta- ja viikonloppu- toiminnan kehittäminen	Yhteistyö Seminaarinkadulla ja muissa yksiköissä päihde- ja mielenterveystyön eri toimijoiden kesken	Asiakasmäärät. Virka-aikojen ulkopuolella tapahtuva päihde- ja mt- työ toiminnassa	Ilta- ja viikonlopputoiminnan kokeiluja ollut muutamia kertoja vuoden aikana
Neuropsykiatrisen tietämyksen lisääminen lasten ja nuorten kanssa työskentelevien keskuudessa	Neuropsykiatrinen valmentajakoulutus (2018-2019)	Valmennettavien määrä Osaajia eri yksiköissä	Valmennettavien määrää ei ole kartoitettu
Verkostoyhteistyön ja kumppanuuden vahvistaminen työllisyydenhoidossa	Monialainen verkoston johto sitoutuu toteuttamaan yhteistä työllisyydenhoidon strategiaa	Työllisyydenhoidon johtofoorumi on toiminnassa	Uusi työllisyysohjelma laadittu. Johtofoorumia ei ole vielä perustettu.
Löytää uusia ratkaisuja työllistymiseen ja työvoiman saatavuuteen	Lapin kasvupalvelupilotti Työllisyydenhoidon, elinkeinoelämän ja yritysyhteistyön tiivistäminen	Kunnan työmarkkinatukimaksujen pienentäminen Työllisyysasteen kasvu	Työllisyysyksikkö mukana Lapin kasvupalvelupilotissa, joka tähtää yritysyhteistyön lisäämiseen.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 31.12	TS 2020	TS 2021
Erityistason perheneuvolakäynnit	2428	2849	2700	2551	2700	2700
Psykiatrisen avosairaanhoidon käynnit	4670	5005	5000	4248	5000	5000
Päihdehuollon avokäynnit	1690	3308	3300	2135	3300	3300
Kuntoutusyksikkö Karpalon hoitopäivät	6985	6795	6700	6316	6700	6700
Työmarkkinatukimaksut €	497 988	432 513	327 200	506 505	390 000	250 000

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuonna 2017 resursointi päihdepalveluihin näkyi asiakasmäärän kaksinkertaistumisena päihdepalvelujen avokäynneissä vuonna 2018. Haasteena tulevalle on nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja päihdekäyttöön vaikuttaminen.

Lasten ja nuorten pahoinvointi esim. kouluterveyskyselyjen tuloksissa on haaste järjestelmälle. Palvelua pitää suunnata entistä enemmän ongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja resursointiin järjestelmän alkuetreille sekä suunnata painopistettä yhä enemmän hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin. Mitkään palvelut eivät voi lähi tulevaisuudessa toimia yksin vaan työtä on tehtävä rajapinnoilla, jotta niistä tulisi yhdyspintoja. Yhä enemmän tukevassa työskennellään verkostoina. Palveluohjaus on ensi arvoisen tärkeää ja alkuvaiheessa erilaisten asiakkaiden tarpeiden tunnistaminen.

Kaikkien palvelujen tuottaminen lähipalveluina on vaikeaa, joten tulevaisuudessa palvelut ovat yhä enemmän digitaalisessa muodossa.

ESR- rahoitteen RohKa- hankkeen (Rohkaise Kaveria, v. 2019- 2021) tavoitteena on luoda kynnys- toimintamalli ja palvelukokonaisuus ehkäisemään syrjäytymistä 18-60 vuotiailla syrjäytymisvaarassa oleville ihmisille. Asiakkaat voivat olla verkoston ja työelämän ulkopuolella tai jo matkalla kynnys- toiminnassa olevia mielenterveys- ja riippuvuusongelmista sekä sosiaalisista haasteista kärsiviä. RohKa- hankkeen tavoitteet tähtäävät uudenlaisen päivä- iltä- ja viikonlopputoiminnan kehittämiseen kohderyhmälle. Asiakkaille järjestetään kuntouttavaa, mielekästä toimintaa, esim. pajatyötä, retkiä ym. Asiakkaiden omaiset otetaan toimintaan mukaan ja myös heitä tuetaan. Tavoitteena on myös vapaaehtoistyöntekijöiden ja kokemusasiantuntijoiden toimintaan mukaan saaminen ja heidän paikallinen kouluttaminen auttamaan. Yhtenä tavoitteena on verkostoyhteistyön kehittäminen eri asiantuntijoitten kanssa yli sektorirajojen.

Kemijärven työllisyydenhoito on mukana Osaajia yritysten tarpeisiin – Lapin kasvupalvelupilotissa vuosina 2018-2020. Tavoitteena on vastata työvoiman saatavuusongelmaan sekä nopeuttaa työttömien työllistymistä. Pilotin kautta haetaan uudenlaista vaikuttavaa yhteiskehittämistä sekä tuetaan asiakaslähtöisiä innovaatioita työllisyyden parantamiseksi.

Toteutuma 31.12.

Psykologi- sekä sairaanhoitajaresurssien vähyys näkynyt siten, että aika ajoin palvelujärjestelmä ei ole toiminut parhaalla mahdollisimmalla tavalla. Naapurikunnille tarjottava palvelu myös vähäisempää työntekijäpulaan liittyen.

Rohka –hanke toimii Aikuisten psykososiaalisten palveluiden Toimintatorpan tiloissa. Tavoitteena on asiakaskohderyhmille kehittää päivä- ja iltatoimintoja yhdessä kaupungin toimijoiden kanssa. Asiakastyössä on kokeiltu erilaisia toimintamalleja; yksilövalmennusta, ryhmätoimintaa, retkiä, iltaja viikonloppu aukioloja. Rohka -hankkeen yhtenä tavoitteena on lahjoitustavarapisteen avaaminen, joka toimisi vapaaehtoisvoimin. Hankesuunnitelman kolmantena tavoitteena oli vapaaehtoistyöntekijöiden ja kokemusasiantuntijoiden mukaan saaminen ja heidän kouluttaminen. Hanke toteutti kokemusasiantuntijavalmennuksen syys-joulukuussa.

Lapin kasvupalvelupilotilla (1.9.2018-31.12.2020) haetaan ratkaisua työvoiman saatavuus ja kohtaamaton ongelmaan yhdessä ELY- keskuksen, Lapin TE- toimiston ja 5 Lapin kunnan kanssa. Tavoite on saada kuntiin elinvoimaa ja lisää asukkaita. Hankkeen avulla hankitaan kokemusta eri palvelujen tuottamistavoista sekä ostetaan palveluntuottajilta rekrytointi- ja muuta tarvittavaa palvelua yritysten ja elinvoiman tueksi.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Tulevan tavoitteena on asiakas- ja palveluohjauksen edelleen kehittäminen. Tärkeää on oleminen mukana digiteknikan (ict) kehittämisessä ja työympäristöjen kehittämisessä. Mahdollisuudet ovat lähes rajattomat.

Yhteistyön kasvattaminen järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa sekä kokemustiedon hyödyntäminen kehittämistyössä sekä palveluissa on elintärkeää esim. kokemusasiantuntijoiden vastaanotot.

Palvelujärjestelmän kehittymisen kannalta on huomio kiinnitettävä asiakastarpeiden jatkuvaan arviointiin ja palvelujärjestelmän notkeus uusiin tarpeisiin.

Segmentointiajattelun kehittäminen; omatoimiasiakkaat, satunnaisasiakkaat, pysyväisasiakkaat ja pitkäaikaisasiakkaat. Palvelujärjestelmän ja –tapahtuman kehittäminen siten, ettei tehdä omatoimija satunnaisasiakkuuksista pysyviä tai pitkäkestoisia asiakassuhteita. Tehostettu ensikäynti yhä laajemmin käyttöön koko palvelujärjestelmässä segmentoinnin avuksi ja riskien tunnistamiseksi Sähköiseen asiointiin pitää suunnata yhä enemmän resurssointia mm. sähköisen neuvonnan ja ajanvarauksen muodossa.

Lakisääteiset terveys- ja kuntoutuspalvelut ovat tärkeä osa pitkäaikaistyöttömien palveluissa. Jatkopolitus tulee tehdä ammattitaidolla pysyvien ratkaisujen löytymiseksi. Ratkaisu on realistinen kuntoutussuunnitelma, toimintakyvylle sopiva työllistyminen tai työkyvyttömyyseläke.

Työllisyydenhoito siirtää painopistettä enemmän elinkeinoelämän ja yritysyhteistyön suuntaan työttömien työllistymisen nopeutumiseksi. Pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen mahdollistaa uusien tavoitteiden asettelun. Uusi työllisyydenhoidon strategiaohjelma otetaan käyttöön vuonna 2019.

Kemijärven kaupunki kehittää ja ottaa käyttöön uuden työttömille tarkoitetun aktiivimallin yhteistyössä kansalaisopiston kanssa. Mallin avulla työttömät voivat osoittaa aktiivisuutta ja estää työttömyyskorvausten leikkaamisen hallitusohjelman mukaisesti.

Toteutuma 31.12.

Perhepalvelukeskustyöskentely käynnistynyt konkreettisesti ja työryhmä on kokoontunut säännöllisesti.

Neuropsykiatrinen valmentajakoulutus on päättynyt toukokuussa. Kemijärvellä on nyt n. 40 neuropsykiatrasta valmentajaa aikuisten, nuorten ja lasten kanssa parissa tehtävään työhön.

Tulevassa turvattava, että koulutetut valmentajat pystyvät käyttämään osaamistaan työssään. Tulevassa neuropsykiatrinen valmennus pystytään tekemään kaupungin omana työnä siten, ettei os-topalveluja ei enää tarvita.

Asiakkaiden oma prosessi ajatus näkyy tehostetussa ensikäyntityössä. Asiakkaiden palaute liittyy aina työskentelyyn ja parantaa asiakaskokemuksen hyödyntämistä.

Kemijärven kaupunki on kehittänyt ja ottaa käyttöön uuden työttömille tarkoitetun aktiivimallin yhteistyössä kansalaisopiston kanssa. Kansalaisopiston kanssa on tehty yhteistyötä eri sektoreilla ja järjestetty asiakkaille erilaisia toimintoja yhteistyössä esim. atk- ja älypuhelin koulutusta.

6. Määrärahat

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TA+MUUTOS	TA+LTA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-2 985 350	-2 992 200	6 850	0,2
TULOT	201 000	258 700	-57 700	28,7
NETTOMENO	-2 784 350	-2 733 500	-50 850	-1,8

7. Vastuualueen käyttötalous

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TP	TA+MUUT.	TP	TA+LTA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	109 661	50 000	166 896	110 000	110 000	104 493
Tuet ja avustukset	155 390	150 000	189 645	145 000	145 000	140 476
Muut toimintatuotot	4 608	1 000	5 166	3 700	3 700	7 443
TOIMINTATUOTOT	269 660	201 000	361 707	258 700	258 700	252 413
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 790 700	-1 773 180	-1 870 671	-1 726 950	-1 726 950	-1 623 709
Palvelujen ostot	-379 692	-243 230	-378 334	-392 540	-392 540	-384 191
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 795	-41 770	-47 043	-45 550	-45 550	-29 795
Avustukset	-742 245	-672 400	-680 527	-547 590	-547 590	-666 091
Muut toimintakulut	-290 884	-254 770	-264 457	-279 570	-279 570	-293 912
TOIMINTAKULUT	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-2 992 200	-2 992 200	-2 997 698
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 000 656	-2 784 350	-2 879 326	-2 733 500	-2 733 500	-2 745 286

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA+LTA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12
Työllistäminen					
MENOT	-543 472	-503 860	-578 810	-475 190	-448 980
TULOT	117 305	120 000	126 966	130 000	105 817
NETTOMENO	-426 167	-383 860	-451 844	-345 190	-343 163
Opiskelijoiden työllistäminen					
MENOT	-52 445	-54 070	-57 946	-49 560	-40 200
NETTOMENO	-52 445	-54 070	-57 946	-49 560	-40 200
Kaupunkilisä					
MENOT	-21 324	-20 000	-10 818	-22 290	-8 484
NETTOMENO	-21 324	-20 000	-10 818	-22 290	-8 484
Ostopalvelut					
MENOT	-178 552	-210 000	-184 429	-165 500	-157 373
NETTOMENO	-178 552	-210 000	-184 429	-165 500	-157 373
Sosiaalinen työllistäminen					
MENOT	-9 560	-12 030	-17 262	-11 700	-277
NETTOMENO	-9 560	-12 030	-17 262	-11 700	-277
Kuntouttava työtoiminta					
MENOT	-2 841	-15 200	271	-6 000	-5 570
TULOT	38 137	30 000	62 679	25 000	34 659
NETTOMENO	35 296	14 800	62 950	19 000	29 089
Työmarkkinatuki					
MENOT	-499 202	-400 000	-432 513	-327 200	-506 505
NETTOMENO	-499 202	-400 000	-432 513	-327 200	-506 505
Perhe- ja mielenterveysklinikka					
MENOT	-934 584	-862 910	-904 932	-944 530	-896 396
TULOT	109 127	50 000	167 143	100 000	104 106
NETTOMENO	-825 457	-812 910	-737 789	-844 530	-792 290
Mtt:n tukiasuminen/avokuntoutus					
MENOT	-92 246	-135 580	-93 030	0	-9 797
TULOT	663	0	128	0	0
NETTOMENO	-91 583	-135 580	-92 902	0	-9 797
Päihdeasuminen/avokuntoutus					
MENOT	-151 717	-105 760	-120 645	-272 460	-200 001
TULOT	2 378		2 745	3 000	2 293
NETTOMENO	-149 339	-105 760	-117 900	-269 460	-197 708
Päivätoimintakeskus Toimintapäivät					
MENOT	-156 244	-137 510	-125 555	-159 670	-141 180
TULOT	1 030	1 000	397	700	1 322
NETTOMENO	-155 214	-136 510	-125 159	-158 970	-139 858

Karpalo palveluasuminen					
MENOT	-628 130	-528 430	-715 363	-558 100	-582 935
TULOT	1020	0	1 649	0	4 215
NETTOMENO	-627 110	-528 430	-713 714	-558 100	-578 720
Aikuisten psykososiaaliset palvelut yhteensä					
MENOT	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-2 992 200	-2 997 698
TULOT	269 660	201 000	361 707	258 700	252 413
NETTOMENO	-3 000 656	-2 784 350	-2 879 326	-2 733 500	-2 745 286

VASTUUALUE: Vammaisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen palvelutarpeen mukaisesti.
Kehitysvammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT 31.12
Palveluseteli vammaisten palveluasuminen ja henkilökohtainen apu	Palvelusetelin sääntökirja, muut asiakirjat Palvelun tuottajaksi hakeutuminen ja tuottajien valinta Perehdytys setelin käyttöön	Palveluseteli palveluasuminen kun uusi kehitysvammaisten ryhmäkoti käynnistyy Palveluseteli henkilökohtaisen avun palveluihin 1.3.2019 alkaen	Palvelusetelin käyttöönotto siirtyy myöhemmin käyttöön otettavaksi, koska palvelutuottajaksi ei ole haikautunut yhtään toimijaa
Palvelujen joustamisen ja asiakkaiden hoito oikeassa paikassa oikeaan aikaan	Yksilölliset tarpeet palveluja suunniteltaessa ja toteuttaessa Hoidon ja huolenpidon porrastus asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti	Palvelutarpeen arviointien määrä	KVL 38 ja VPL 64
Päivätoiminnan palvelujen kokonaisarviointi ja uudelleenjärjestelyn toteuttaminen	Päiväpalvelujen sisältöjen päivittäminen ja toimipaikkojen uudistaminen. Päiväpalvelut järjestetään asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti	Suunnitelma valmis 1.4.2019 Päivätoiminnan uudistetut sisällöt ja toimipisteet käytössä 1.8.2019	Toteutunut suunnitelman mukaisesti paitsi miesten toimintaryhmän tilat edelleen valmistelussa
Vammaisten palvelujen erityisosaamisen vahvistaminen	Vahvistetaan erityisosaamista perehdyttämisen ja koulutuksen avulla. Laaditaan osaamisen kehittämissuunnitelma	Koulutusvuorokaudet	94 pv (80 pv + 106,3 h / 7,5 h/pv)
Vammaisten palvelujen valmistautuminen sote-uudistukseen ja valinnanvapauslaki	Henkilökohtaisen budjetoinnin toimintaperiaate lainsäädännössä.	Henkilökohtaisen budjetoinnin koulutuspäivät	Henkilökohtaisen budjetoinnin valtakunnallista ja maakunnallista valmistelua ei toteutettu koska maakunta- ja sote-valmistelu on keskeytynyt

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 31.12	TS 2020	TS 2021
Vammaispalvelut €/asukas	520	540	540	553	553	561
Kehitysvammaisten laitoshoidon päivät	1 662	1 713	1 300	1 557	1 400	1 300
Kehitysvammaisten palveluasumisen päivät	20 113	19 332	19 600	18 517	19 000	19 000
Kehitysvammaisten päivätoiminnan päivät	8 429	8 665	8 500	8 560	8 400	8 300
Kuljetuspalvelun asiakasmäärä	87	90	90	90	90	90

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kehitysvammalakiin 10.6.2016 tehty muutokset vahvistavat kehitysvammaisten ihmisten oikeutta määrätä itse omista asioistaan. Muutosten jälkeen kehitysvammaisilla on entistä paremmat mahdollisuudet päättää oman elämänsä asioista ja toimia itsenäisesti. Muutokset vähentävät rajoitustoimenpiteiden käyttöä kehitysvammaisten erityishuollossa. Lainsäädännön muutosten vaikutukset tulevat johtamaan entistä yksiköllisempiin palveluihin. Asiakkaista tehtävien hallintopäätösten määrän tulee kasvamaan.

Sosiaalihuoltolakiin tehty muutokset täsmentävät muun muassa vammaisten henkilöiden palvelutarpeen arviointia, palvelu- ja hoitosuunnitelmien laatimista ja palvelupäätösten tekemistä.

Vammaisten palvelujen piirissä on noin 240 henkilöä. Asiakasmäärä kasvaa vuosittain 3-5 henkilön verran vuoteen 2020 saakka. Vammaispalvelulain perusteella saa noin 120 asiakasta palveluja. Kehitysvammaisia henkilöitä on noin 115. Kehitysvammaisten määrä väestöstä on 1,5 %. Kehitysvammaisten määrä on 2,1-kertainen valtakunnan keskiarvoon nähden. Kehitysvammaisten määrä säilyy muuttumattomana vuoteen 2020 saakka.

Toteutuma 31.12.

Toteutunut suunnitelman mukaisesti, paitsi uusia asiakkaita on tullut ennakoitua enemmän, noin 20 asiakkaan verran.

Lähtöleveysuuden haaste on järjestää asuminen ja soveltuva päivätoiminta 3-4 nuorelle aikuiselle. Toinen haaste on kaupungin omana toimintana ja/tai ostopalveluna toteutettavan erityisosaamisen (terveyskeskuslääkäri, psykologi, psykiatri, puheterapeutti, fysioterapeutti, sosiaalityöntekijä) turvaaminen talouden tervehdyttämisohjelmassa.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Palveluseteli palveluasuminen ja henkilökohtainen apu
Päivätoiminnan uudelleenjärjestelyt (palvelumuodot ja toimitilat)
Palvelujen sopeuttaminen muuttuneeseen toimintaympäristöön tarkoituksenmukaiseksi
Maakuntaudistuksen esivalmistelun esittämien painopisteiden toteuttaminen vuosina 2019-2020.

Toteutuma 31.12.

Palvelusetelin käyttöönotto siirtyy myöhemmin käyttöön otettavaksi, koska palvelutuottajaksi ei ole hakeutunut yhtään toimijaa.

Päivätoiminnan järjestelyt ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti paitsi miesten toimintaryhmän toiminnan ja tilojen valmistelua jatketaan.

Vastuualueen toimintaa on sopeutettu asiakastarpeen mukaiseksi ja muuttuneeseen toimintaympäristöön erityisesti palvelutarpeen kartoituksen, henkilökohtaisen avun palvelujen ja kuljetuspalvelujen osalta.

6. Määrärahat

Vammaisten palvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-4 332 270	-4 378 870	46 600	1,1
TULOT	448 210	394 500	53 710	-12,0
NETTOMENO	-3 884 060	-3 984 370	100 310	2,6

7. Vastuualueen käyttötalous

Vammaisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12.
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	127 955	96 800	129 310	106 000	106 000	62 083
Maksutuotot	186 260	187 740	202 099	122 500	122 500	160 713
Muut toimintatuotot	178 135	163 670	148 730	166 000	166 000	138 624
TOIMINTATUOTOT	492 350	448 210	480 139	394 500	394 500	361 420
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-2 261 143	-1 795 590	-1 802 066	-1 654 280	-1 654 280	-1 641 571
Palvelujen ostot	-1 859 684	-1 956 830	-2 185 984	-2 212 570	-2 212 570	-2 223 751
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85 784	-54 000	-78 693	-59 500	-59 500	-33 237
Avustukset	-45 332	-41 000	-55 325	-35 000	-35 000	-59 716
Muut toimintakulut	-474 242	-484 850	-508 383	-417 520	-417 520	-429 674
TOIMINTAKULUT	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-4 378 870	-4 378 870	-4 387 949
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-3 984 370	-3 984 370	-4 026 529

Vammaisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12
Ainola-koti					
MENOT	-763 526	-576 890	-462 019	-541 850	-363 209
TULOT	138 019	101 610	81 312	0	61 458
NETTOMENO	-625 507	-475 280	-380 708	-541 850	-301 751

Jokirannan ryhmäkoti					
MENOT	-439 440	-513 180	-526 326	-505 660	-488 392
TULOT	127 835	145 600	164 196	159 000	138 758
NETTOMENO	-311 605	-367 580	-362 130	-346 660	-349 634
Ostopalvelut					
MENOT	-881 682	-793 000	-976 541	-791 000	-898 978
NETTOMENO	-881 682	-793 000	-976 541	-791 000	-898 978
Kuumaniemen ryhmäkoti					
MENOT	-768 213	-732 230	-840 590	-815 980	-830 376
TULOT	57 390	72 200	67 591	73 500	65 717
NETTOMENO	-710 823	-660 030	-772 999	-742 480	-764 659
Toimintakeskus					
MENOT	-601 595	-539 080	-564 486	-533 270	-580 487
TULOT	84 839	82 500	94 163	82 000	38 457
NETTOMENO	-516 756	-456 580	-470 323	-451 270	-542 030
Myllytupa					
MENOT	-202 054	-204 810	-185 799	-231 450	-183 050
TULOT	279	500	110	0	170
NETTOMENO	-201 775	-204 310	-185 689	-231 450	-182 880
Tukiasunnot					
MENOT	-9 728	-7 300	-6 574	-7 290	-3 177
NETTOMENO	-9 728	-7 300	-6 574	-7 290	-3 177
Vammaiskeskus					
MENOT	-147 968	-89 280	-154 072	-93 100	-83 750
TULOT	0	0	31 042	25 000	13 303
NETTOMENO	-147 968	-89 280	-123 030	-68 100	-70 447
Vammaispalvelulain mukaiset palvelut					
MENOT	-909 096	-876 500	-914 044	-859 270	-956 530
TULOT	83 989	45 800	41 725	55 000	43 557
NETTOMENO	-825 107	-830 700	-872 318	-804 270	-912 973
Vammaisten palvelut yhteensä					
MENOT	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-4 378 870	-4 387 949
TULOT	492 350	448 210	480 139	394 500	361 420
NETTOMENO	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-3 984 370	-4 026 529

VASTUUALUE: Ikäihmisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta.

Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut. Iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT 31.12.
Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen tehostetusta palveluasumisesta kevyempään palvelumuotoon	Käynnistetään selvitys kevyempien välimuotoisten hoiva- ja asumispalvelujen (perhehoito, tuettu asuminen ja palveluasuminen, lyhytaikainen kuntouttava palveluasuminen) laajentamisesta korvaamaan osittain tehostettua palveluasumista.	Yli 75-vuotiaat tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä	Yli 75-vuotiaita asiakkaita 116, mikä on 8,8% 75-vuotiaiden määrästä (v. 2018 124).
		Palveluasumisen paikkojen määrä	Palveluasumisen palvelusetelin käyttöönoton toteutus siirtyi v. 2020.
	Rai-arviointiohjelman tehokas, moniammatillinen hyödyntäminen hoidon tarpeen määrittelyssä ja palveluohjauksessa sekä kotihoidon ja palveluasumisen laadun seurannassa	Perhehoitajien toimekiantosopimusten lkm	2 kpl
	Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden tarkistus	Rai-Ca otettu käyttöön palveluohjauksessa. Kotihoidon palvelu- ja hoitosuunnitelmat päivitetty väh.2x/v Lautakunnan päätös omaishoidon tuen myöntämisperusteista.	Rai-Ca toteutetaan aina uusille asiakkuuksille. Toteutui osittain. Ei toteutunut, ainoastaan maksuluokkien indeksitarkastukset päivitetty.
			79

		Yli 75-vuotiaat omaishoidettavat	
Ennaltaehkäisevien palveluiden ja toimintatapojen juurruttaminen sekä kehittäminen	Annosjakelun laajentaminen Ennakoiva kotiutus, kotikuntoutus ja kotihoidon arviointijakso – toimintamallien edelleen kehittäminen ja laajentaminen Teknologialaitteiden käyttöönotto kotona asumisen turvaksi Koneellisen annosjakelun laajentaminen ja lääkeannostelu-robottien käyttöönotto Varhainen muistisairauksien diagnosointi edellyttää geriatriin vastaanoton lisäämistä	Asiakkaiden lkm Mallien käyttöönoton toteuma Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä Lautakunnan hyväksymä turvalaitteiston käyttöönotosta. Turvalaitteiden lkm Asiakkaiden lkm Geriatrin vastaanotto-päivät	Toteutettu kaikille annosjakelun piiriin soveltuvilla kotihoidon asiakkaille, 100 asiakasta. Käyttöönotto toteutunut osittain, juurrutetaan ja laajennetaan edelleen. Turvalaitteiston käyttöönotto siirtyy v. 2020. 100 asiakasta. Lääkerobotteja ei ole otettu käyttöön. Vastaanottopäiviä 17 kpl (v. 2018 14 pv).
Palveluiden valinnanvapauden lisääminen palvelusetelin avulla	Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen kotipalveluihin	Lautakunnan päätös palvelusetelin käyttöönotosta kotipalveluihin Palvelusetelien lkm	Hvltk:n päätös 27.8.2019 § 100. Palvelusetelin käyttöönotto toteutuu v. 2020.
Kunnan ikääntymispoliittinen strategia ohjaa ikäihmisten palvelujen kehittämistä	Laaditaan suunnitelma kunnan eri hallintokuntien, kuntalaisten, järjestöjen, elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi	Kunnanvaltuuston hyväksymä valmis suunnitelma	Hvltk 3.12.2019 § 153 Kh 9.12.2019 § 429 Kv 16.12.2019 § 8

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 31.12	TS 2020	TS 2021
Säännöllistä kotipalvelua/ ksh saavat asiakkaat	315	366	380	436	400	420
Omaishoidettavat, yli 75- vuotiaat	89	79	79	79	80	82
Tehostetun palvelu- asumisen piirissä olevat 31.12	146	145 (yli 75- vuotiaat 124, n. 9,3%)	135	137 (yli 75- vuotiaat 116, n. 8,8%)	130	100
Laitoshoidossa olevat potilaat, yli 75-vuotiaat	12	6	5	6	5	5

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Osana maakunnallista sote - valmistelua on laadittu suunnitelma iäkkäiden palvelujen kokonaisuudesta Lapin maakunnassa. Tavoitteena on muodostaa iäkkäille ja omaisille yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoitua ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut. Suunnitelma ohjaa ikäihmisten palvelujen kehittämisen suuntaa myös Kemijärvellä.

Toimiva kotihoito Lappiin -kokeiluhankkeessa on yhdessä alueen kuntien kanssa yhteistä kotihoidon arvoperustaa, vahvistettu kotihoidon henkilöstön osaamista ja luotu yhteisiä toimintamalleja ja käytäntöjä kotihoitoon. Tavoitteena on, että kehitetyt yhteiset toimintamallit vahvistuvat kunnissa.

Kemijärvi on aktiivisesti ollut mukana Toimiva kotihoito Lappiin -hankkeessa ja kehittänyt hankkeen mukaisesti uusia toimintamalleja. Tarkoituksena on tulevina vuosina vahvistaa uusia toimintamalleja maakunnallisen suunnitelman mukaisesti huomioiden oman kunnan erityispiirteet.

Ikäihmisten määrä kasvaa ja palvelurakenne painottuu edelleen raskaisiin palveluihin. Yli 64-vuotiaita Kemijärvellä on n. 30% ja yli 75 v. n. 17% väestöstä, ennuste v. 2025 yli 75 v. 22,5%.

Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä oli vuonna 2017 89,9%. Määrä on kasvussa, mutta jää vielä alle suositusten. Kotiin tarjottavia palveluja ja kotihoidon resursseja tulee edelleen vahvistaa.

Tehostetussa palveluasumisessa yli 75-vuotiaita on noin 9,3%, tavoite on 5-6 %. Kemijärvellä tehostetun palveluasumisen tarjonta lisääntyy vuonna 2019, kun palvelusetelituottajat saavat koko volyyminsa käyttöön. Palvelusetelituottajilla tulee tarjolle yht. 90 paikkaa, kun Attendo avaa uuden 60-paikkaisen yksikön käyttöön. Lisäksi Setlementti Tunturilalla on tarjolla yht. 59 paikkaa.

Myönteistä on, että laitoshoidon on saatu purettua tavoitteiden mukaisesti. Myös palveluasumisen jono on saatu haltuun. Omaishoidon piirissä yli 75-vuotiaiden määrä toteutuu suositusten mukaisesti. Jatkossa tulee kuitenkin huolehtia omaishoitajien jaksamisen tukemisesta.

Hoitohenkilökunnan keski-ikä on korkea ja työssä jaksamisen tueksi tarvitaan toimenpiteitä yhteistyössä henkilöstöhallinnon ja työterveyshuollon kanssa. Yhä enenevässä määrin toteutetaan työnkuvan räätälöintiä ja osa-aikaratkaisuja, mikä toisaalta vaikeuttaa töiden organisointia ja asiakkaiden hoidon jatkuvuutta.

Toteutuma 31.12.

Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä on hiljalleen kasvussa, karkea arvio vuodelta 2019 on 90,6 % (perustuu ennakkoarvioon yli 75-vuotiaiden määrästä Kemijärvellä 31.12.2019).

Kotihoidon palveluseteli saatiin valmisteltua vuoden 2019 aikana. Ensimmäinen yksityinen kotihoidon palveluntuottaja hyväksyttiin palvelusetelituottajaksi lokakuussa 2019. Kotihoidossa on kartoitettu loppuvuoden aikana ja vuoden 2020 alussa asiakkaat, joiden palveluntarve ei täytä kotihoidon palvelujen myöntämisen perusteita. Kuitenkin heille on jouduttu tarjoamaan palvelua, kun muualta sitä ei ole saatu palveluntarjoajien puuttumisen vuoksi. Tällaiset asiakkaat on ohjattu nyt yksityiselle palveluntuottajalle. Vuoden 2020 alussa on kartoitettu kotihoidon palvelusetelin piiriin soveltuvat asiakkaat ja heille tarjotaan palveluseteliä vaihtoehtona kunnan palveluihin.

Ikäihmisten palvelurakenteen keventämiseksi valmisteltiin palveluasumisen palveluseteli vuoden 2019 aikana. Palvelusetelin käyttöönotto realisoituu vuoden 2020 alussa. Lisäksi tarjottiin yhteisöasumista, joka ei kuitenkaan ole kiinnostanut asiakkaita. Perhehoito ei myöskään ole käynnistynyt toivotulla tavalla. Kaksi osa-aikaista perhehoitajaa on toteuttanut kahden yksittäisten asiakkaiden luona käyntejä.

Ongelmana oli edelleen, että jatkohoitopaikkaa jouduttiin odottamaan joko vuodeosastolla tai intervallijaksohoitopaikalla Luhtavillassa. Tehostetussa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa 75-vuotiaiden määrä oli 8,8 % (tilanne 31.12.2019).

Laitoshoitopotilaiden ja omaishoidettavien määrä on pysynyt suositusten mukaisena. Omaishoitajille on pystytty tarjoamaan lakisääteiset vapaat ja jopa sen ylikin, millä on tuettu omaishoitajien jakamista.

Ikäpoliittinen ohjelma valmistui vuoden 2019 lopussa. Ohjelma linjaa vuosien 2020-22 ikäihmisten palveluiden kehittämisen suuntaa. Lisäksi valmisteltiin kaupungin talouden sopeuttamisohjelmaa. Ohjelmassa keskeisenä tavoitteena on ikäihmisten asumispalvelujen kehittäminen keveämpien ratkaisujen suuntaan.

Sijaisten saamisen vaikeus on rasittanut kotihoitoa. Vakituiset työntekijät ovat joutuneet venymään tekemällä ylimääräisiä vuoroja, jotta asiakkaiden hoito on voitu toteuttaa palvelu- ja hoitosuunnitelmien mukaisesti.

5. Toiminnan painopistealueet 2019

Painopisteenä on terveyttä ja hyvinvointia edistävä sekä kuntoutumista tukeva työ. Kaikki ikäihmisten parissa toimivat tiedostavat ja toteuttavat ennaltaehkäisevää toimintaa. Myös ikäihmisten itsensä kuuleminen ja osallisuuden mahdollistaminen on tärkeää palvelujen kehittämisessä koko kunnan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Palveluohjauksen ja neuvonnan tavoitteena on varhaisen hoidon tarpeen tunnistaminen sekä oikea-aikaisen avun tarjoaminen. Erityisesti muistisairauksien varhainen diagnosointi on tärkeää ja tämän vuoksi geriatriin työpanosta tulee lisätä tulevaisuudessa.

Teknologiaa hyödyntäviä toimintamalleja pyritään ottamaan tehokkaammin käyttöön. Teknologian hyödyntäminen kotihoidon palveluissa mahdollistaa asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen tehokkaammin sekä kotihoidon palvelujen tarjonnan lisäämisen. Lisäksi se mahdollistaa joissain tapauksissa ikäihmisten pärjäämistä syrjä-alueilla, vapauttaa kotihoidon resursseja ja lisää mahdollisuuksia suunnata resursseja enemmän välittömään asiakastyöhön. Myös omaisten mahdollisuus osallistua hoitoon ja yhteydenpitoon paranevat teknologian avulla.

Viime vuonna kehitettyjä uusia toimintamalleja pyritään juurruttamaan käytäntöön: kotihoidon arviointijakso, kotikuntoutus, ennakoiva kotiutus. Tavoitteena on tarjota entistä enemmän palveluja lähellä kotia, mm. ottamalla kotihoidon palveluseteli käyttöön ja jalkauttamalla perhehoitoa kuntaan.

Toteutuma 31.12.

Kotona selviytymisen tueksi ikäihmisten palveluissa on pyritty panostamaan ennaltaehkäisevään toimintaan, ottamalla käyttöön kotihoidon arviointijaksot. Arviointijakso toteutetaan uudelle asiakkaalle. Jakson aikana asiakkaan toimintakykyä tuetaan tehostetusti ja arvioidaan palvelujen tarvetta ja sisältöä. Tavoitteena on turvallisen, mahdollisimman itsenäisen kotona asumisen mahdollistaminen ja hyvä sairauksien hoito. Näitä jaksoja on toteutettu yht. 11 kpl vuonna 2019.

Kotikuntoutusta on lähdetty toteuttamaan kotihoidon asiakkaille. Tavoitteena on toimintakyvyn parantaminen ja säilyminen sekä elämänlaadun ja turvallisuudentunteen parantaminen niin, että kotona voi asua mahdollisimman pitkään. Samalla vähennetään koti- ja laitoshoidon tarvetta ja viivästytetään ympärivuorokautisen hoivan tarvetta. Yli 75-vuotiaiden määrä tehostetun palveluasumisessa on laskusuuntainen (n. 6 % vähemmän vuoteen 2018 verrattuna).

Ikäihmisten palveluohjausta osataan jo hyödyntää hyvin, sen käyttö on lisääntynyt vuosittain. Yhteydenottojen määrä on kasvanut reilut 30 % edelliseen vuoteen nähden.

Geriatrin vastaanotto päiviä on lisätty, jotta muistisairauksien hoito päästäisiin aloittamaan mahdollisimman varhain, jolloin siihen on paras vaste.

Perhehoitoa on pyritty saamaan uutena palvelumuotona kuntaan. Kunta lähti mukaan syyskuun alussa käynnistyneeseen ”Ikäihmisten perhehoitoa Pohjoiseen”- hankkeeseen. Tavoitteena on perhehoidon jalkauttaminen ja vakiinnuttaminen alueella. Huolimatta siitä, että perhehoitajan valmennuksen suorittaneita on liki kaksikymmentä, ei innostus toiminnan aloittamiseen ole toistaiseksi toteutunut. Kaksi osa-aikaista perhehoitajaa on toteuttanut kotikäyntejä kahdelle asiakkaalle vuoden aikana.

SAS-työryhmän toimintaa on tehostettu. Palveluntarve tehostettuun palveluasumiseen ja palveluasumiseen selvitetään tarkemmin, ei hyväksytä automaattisesti palveluun. Ensisijaisesti pyritään tehostamaan avopalveluita, esim. kotihoidon palveluja, tehostettua kotikuntoutusta, ja tulevaisuudessa myös turvateknologiaa.

Teknologian käyttöönotto kotihoidossa on toteutettu lääkkeiden annosjakelun osalta sekä kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmään saatiin hankittua rajapinta, joka mahdollistaa hoitajan kirjautumisen kotikäynnillä suoritettavat mittaustulokset suoraan mobiiliin kautta potilastietojärjestelmään. Ongelmana on, että uusien teknologiapalveluiden käyttöönotto vaatii alussa investointeja ja vuoden 2019 aikana siihen ei ollut enempää mahdollisuuksia.

6. Määrärahat

Ikäihmisten palvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2018	2019	€	%
MENOT	-9 945 160	-9 567 860	-377 300	-3,8
TULOT	945 160	846 400	98 760	-10,4
NETTOMENO	-9 000 000	-8 721 460	-278 540	-3,1

7. Vastuualueen käyttötalous

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	KS	TOT
	2017	2018	2018	2019	2019	31.12
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	124 665	74 000	61 880	63 000	63 000	60 601
Maksutuotot	1 417 615	772 100	882 597	783 400	783 400	912 460
Muut toimintatuotot	367 388	99 060	103 823	0	0	99 832
TOIMINTATUOTOT	1 909 668	945 160	1 048 300	846 400	846 400	1 072 893
TOIMINTAKULUT						
			-3 285			
Henkilöstökulut	-6 512 235	-3 234 500	206	-2 792 230	-2 792 230	-2 843 921
Palvelujen ostot	-3 353 739	-3 126 410	-3 090 974	-3 074 420	-3 074 420	-3 158 211
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-305 195	-139 220	-189 309	-155 050	-155 050	-169 308
Avustukset	-574 286	-2 740 580	-2 422 940	-3 155 000	-3 155 000	-3 084 885
Muut toimintakulut	-1 605 481	-704 450	-770 249	-391 160	-391 160	-430 743
TOIMINTAKULUT	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	-9 567 860	-9 567 860	-9 687 068
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	-8 721 460	-8 721 460	-8 614 175

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TP	TA	TOT
	2017	2018	2018	2019	31.12.
Kuntoutuspalvelut					
MENOT	-25 320	-9 960	-3 571	-3 930	-3 431
TULOT	26 847	15 000	27 948	20 000	29 131
NETTOMENO	1 527	5 040	24 378	16 070	25 700
Kotipalvelut (sis. ikäihmisten perhehoito 2019)					
MENOT	-2 471 890	-2 119 160	-2 568 338	-2 527 200	-2 583 149
TULOT	307 781	335 000	291 809	326 400	295 824
NETTOMENO	-2 164 109	-1 784 160	-2 276 529	-2 200 800	-2 287 325
Veteraanien tukipalvelut					
MENOT	-112 897	-87 160	-155 045	-116 220	-108 342
TULOT	119 050	90 000	73 312	90 000	77 365
NETTOMENO	6 154	2 840	-81 734	-26 220	-30 977
Päivätoiminta					
MENOT	-160 971	-149 840	-119 640	-122 160	-143 578
TULOT	81 294	30 000	79 444	65 000	167 917
NETTOMENO	-79 678	-119 840	-40 197	-57 160	24 339
Luhtavilla					
MENOT	-678 160	-691 000	-675 651	-696 000	-677 720

TULOT	44 988	32 000	82 716	65 000	76 266
NETTOMENO	-633 173	-659 000	-592 935	-631 000	-601 454
Tehostettu palveluasuminen					
MENOT	-3 674 100	-3 409 490	-2 973 289	-2 695 000	-2 745 176
TULOT	592 371	173 160	189 034	0	153 891
NETTOMENO	-3 081 728	-3 236 330	-2 784 255	-2 695 000	-2 591 285
Koivulakoti					
MENOT	-1 463 587	-1 478 990	-1 460 781	-1 479 000	-1 518 644
TULOT	167 238	160 000	183 176	160 000	147 972
NETTOMENO	-1 296 349	-1 318 990	-1 277 605	-1 319 000	-1 370 672
Hoitokoti Hilla					
MENOT	-856 942	-910 000	-863 588	-910 000	-872 099
TULOT	135 986	110 000	120 861	120 000	118 396
NETTOMENO	-720 957	-800 000	-742 727	-790 000	-753 703
Kotikuntakorvaukset palveluasuminen					
MENOT	-62 505	-60 000	-54 371	-45 000	-98 016
NETTOMENO	-62 505	-60 000	-54 371	-45 000	-98 016
Hoiva- ja hoitotyön hallintopalvelut					
MENOT	-110 505	-119 200	-118 738	-93 430	-92 197
TULOT	1 024	0	0	0	0
NETTOMENO	-109 481	-119 200	-118 738	-93 430	-92 197
Omaishoidontuki					
MENOT	-583 402	-610 100	-524 372	-588 300	-539 283
TULOT	3 265	0	0	0	6 132
NETTOMENO	-580 137	-610 100	-524 372	-588 300	-533 151
Hoiva- ja hoitotyön varahenkilöstö					
MENOT	-258 596	-300 260	-241 293	-291 620	-305 434
NETTOMENO	-258 596	-300 260	-241 293	-291 620	-305 434
Ikäihmisten palvelut yhteensä					
MENOT	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	-9 567 860	-9 687 068
TULOT	1 909 668	945 160	1 048 300	846 400	1 072 893
NETTOMENO	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	-8 721 460	-8 614 175
TP2017 sis. vuodeosasto 2 ja pienkoti Taikan toteutuman.					